

DIRVA

THE FIELD
Nr. 23
Kovas-March 20, 1958
Cleveland, Ohio

"REVIZIONIZMO" SIAUBAS

juodu debesiu temdė LKP suvažiavimą Vilniuje

"Revizionizmas" — tai naujas slogutis, neleidžias ramiai užmigti sovietijos vadams, pradedant Chruščiovu, baigiant užkampių rajonų sekretoriais, įskaitant ir Lietuvos kvistlingus. "Revizionizmas" — tai Vengrijos, Lenkijos įvykiai, Amerikos komunistų rašytojo Howardo Fasto triukšmingas atsimetimas ir nesuvokiamas "rūgimas" pačioj Sovietijoje, lygiai Maskvoje, lygiai tolimuose užkampiuose. Neaplenkė "revizionizmas" ir Lietuvos. Čia gal net labiau negu kur kitur jam dirvos esama palankios.

Kur ir iki kokio laipsnio tas "revizionizmas" (tiksliau tariant, tai tiesiog bodejimasis papūgišku marksistinių litanių kartojimu) Lietuvoj reiškiasi, šiaip jau apžvalgų niekas iš Lietuvos nesuveda, neskaityti tai šen tai ten pasitaikantio spontaniško prasiskverbimo. Bet kompartijos suvažiavime patys vėdai savo aimanavimais pakankamai ryškiai paliudijo, kas darosi ir nuo ko jiems labiausiai galvas skauda.

Todėl vietoj kitokių pranešimų, pakartosime čia atitinkamas ištraukas iš tame suvažiavime pasakytų dviejų Antanų kalbų — Sniečkaus ir Venclovos.

A. Snieckus, partijos pirmasis sekretorius:

"...svarbiausią pavojų sudaro revizionizmas, dešinysis oportunizmas, kaip buržuazinės ideologijos pasireiškimas".

"Ivairias revizionistines tendencijas stengiasi aktyviai skatinti lietuviški buržuaziniai nacionalistai, išsidanginę į užsienius ir parsiėmę Amerikos imperialistams".

"Iš visų kapitalizmo atgyvenčių žmonių sąmonėje gajausiu nacionalistini prietarai. Į šiuos prietarus labiausiai ir stengiasi įsikibti buržuaziniai nacionalistai. Jie, kaip ir jų šeiminkai — Amerikos imperialistai, gerai žino, kad antisocialistinis šūkis nepalenks į savo pusę Lietuvos darbo žmonių. Nacionalistiniai prietarai yra tas arkluokas, kuris turįs padėti nacionalistams nukreipti atskirus darbo žmonių sluoksnius ir ypač atskiras jaunuolių grupes iš proletarinio internacionalizmo kelio į "nacionalinio komunizmo" klystkelius. Nacionalistiniams prietarams, ypač antirusiškomis nuotakoms kurstyti, priešai, be kita ko, stengiasi panaudoti tą faktą, kad lietuvių tauta daugelį metų kentė nacionalinę priespaudą. Jie stengiasi sutapatinti carizmą su rusų tauta".

"Labai svarbu, kad kiekvienas darbo žmogus gerai žinotų, jog tas, kas kursto prieš rusų tautą, kas norėtų atplėsti lietuvių tautą nuo rusų tautos, tas kasa duobę lietuvių tautai. Arba su rusų tauta, su visomis tarybinėmis tautomis nacionalizmo klastėjimo keliu, arba imperialistinė vergovė, lietuvių tautos sunaikinimo grėsmė. Trečio kelio nėra".

"LKP CK davė griežtą atkirtį visiems tiems, kas demagogiškai mėgino apibendrinti atskirus trūkumus, atskirų darbuotojų padarytas klaidas, siekdami diskredituoti partijos nacionalinę politiką. LKP CK įvertino tai, kaip nuslydimą į buržuazinio nacionalizmo pozicijas. Su tokio- mis tendencijomis mes ir ateityje turime kuo griežčiausiai kovoti. Kartu su tuo mes negalime toleruoti ir tokių atitrūkusių nuo,

gyvenimo darbuotojų, kurie yra abejingi tokiems klausimams, kaip nacionalinių kadryų ugdymas, gimtosios kalbos vartojimas ir t.t."

"Mes turime taip pat kovoti ir su tendencijomis vienapusiškai aiškinti nacionalinės politikos klausimus, akcentuojant tik tai, kas susiję su sąjunginių respublikų teisėmis, nutylint sąjunginių respublikų pareigas Tarybų Sąjungos atžvilgiu. Labai svarbus mūsų uždavinys yra auklėti partinius, tarybinius kadrus, visus respublikos darbo žmones gilaus bendrasąjunginių interesų suvartimo dvasia, kovoti su įvairiomis autarkinėmis, atsiribojimo nuo bendrųjų Tarybų Sąjungos uždavinių tendencijomis".

Red. pastaba: Čia tema Snieckus jau buvo gana aiškiai prasiškęs ir prieš dvejus metus. Jau tada jis pasižadėjo išnaikinti "vietninkškumą" (dabar sako "autarkijos") ir "išlaikytinių" tendencijas. Bet per dvejus metus tos tendencijos, pasirodo, ne tik neišnyko, o dar labiau išbujėjo...

"...pastaruoju metu pradėjo kairur reikštis žalios tendencijos reabilituoti buržuazinių nacionalistų antilaudinę veiklą hitlerinės okupacijos metu. Kai kurie ideologinio baro darbuotojai, dargi partijos nariai, taikstosi su šiomis tendencijomis".

"Mes negalime taip pat taikstytis su mėginimais skiepti jaunimo tarpe neteisingas pažiūras, idealizuojančias buržuazinę santvarką Lietuvoje. Mes turime plačiau ir giliau aiškinti, ypač jaunimui, kuris nėra matęs buržuazinės santvarkos, kad buržuazinėje santvarkoje lietuvių tautos ekonomikos ir kultūros didžioji dauguma buvo vietinių ir užsienio kapitalistų žiauriai išnaudojama, kad kapitalizmas klastė ir varžė lietuvių tautos kilimą, kad buržuazinės viešpatuojančios klasės Lietuvoje aukščiau už viską statė savo klasinius interesus, melagingai dangstydamosios patriotinėmis frazėmis".

"...teko susidurti su reiškiniais, kada paskiri menininkai neteisingai vertino tarybinį gyvenimą, nuslydo nuo komunistinio partiskumo pozicijų".

"Štai, pavyzdžiui, "Sukilėlių" (operos, parašytos pagal V. Mykolaso-Putino romaną) librete 1861-63 metų valstiečių sukilimas nušviestas iš nacionalistinių pozicijų".

"...skonėjimasis gyvenime pasitaikę trūkumais, gyvenimo vaizdo iškraipymas primygtinai neigiamų faktų ieškojimu — yra priešingas mūsų literatūros ir meno esmei bei principams".

"...negalima nepastebėti, kad kai kurių jaunųjų literatūros mokslo darbuotojų mokslineje veikloje pasireiškia estetizavimo tendencijos, mėginimai atplėsti literatūros reikšinius nuo gady- nės".

"...buržuaziniai nacionalistai vis dar bando panaudoti kultūrinį palikimą, kaip idėjinį ginklą, kovojant prieš marksizmą-leninizmą, prieš proletarinio internacionalizmo ideologiją. Jie stengiasi kelti aikštėn ir propaguoti tuos kultūrinio palikimo elementus, kurie padeda skiepti nacionalinį ribotumą, feodalinės-buržuazinės praeities reiški- nių idealizavimą, kurie gaivina įvairias nacionalistines nuotai- kas".

"...kaikurių literatūros darbuotojų tarpe yra mėginimų gai- vinti "vieningos srovės" ir kitas buržuazines koncepcijas. Toms (Perkelta į 8 pusl)

Maskva didžiuojasi svetimais gabumais

Maskvoje laukiama Sovietijos — Jungtinių Valstybių reprezentacinių krepšinio komandų rungtynių. Spėjama, kad tą patį vakarą, kaip pirmoji programos dalis, busiančios Lietuvos moterų krepšinio komandos rungtynės su čekėmis, jeigu iš Amerikos neatvyks su vyrais ir moterų komanda.

Bet Sovietijos rinktinėje vyrauja kaip tik Latvijos ir Lietuvos krepšininkai. Štai Prahoje su čekais įvykusiose rungtynėse dalyvavo du latviai (Krumins ir

Valdmanis), lietuvis Stonkus ir tik du maskviečiai (Semionovas, Bočkariovas). Komanda nugalėjo čekus santykiu 94:75. Iš tų 94 taškų 30 laimėjo Krumins, 22 — Stankus ir 10 — Valdmanis.

Bet laimėjimas vistiek laikomas kaip Sovietijos laimėjimas.

Panaši padėtis neseniai buvo Bulgarijoje stalo teniso rungtynėse. Skaityta, kad Sovietija nugalėjo Bulgariją santykiu 5:3, bet tikrieji laimėtojai buvo du lietuviai (Saunoris, Paškevičius) ir vienas armėnas (Akopian).

Motery stalo teniso varžybas Bulgarijoje žirgi laimėjo neva Sovietija, bet iš tikrųjų tą laimėjimą iškovoję lietuvaitė Ramnaukaitė ir armėnė Zacharian. Šachmatų čempionatą ir šmet, kaip ir pernai laimėjo rygtietis (žydas) M. Talis. (LNA)

VISAM PASAULY

• Indonezijos sakilėliai paskelbė, kad jie atsiėmę naftos centrą Pakanbaru ir pradėję mūšį dėl Medano, didžiausio Sumatros miesto. Pakanbaru rajone yra JAV valdomos naftos šaltiniai, į kuriuos amerikiečiai yra investavę 125 ml. dol.

• Prancūzijos parlamentas pareiškė pasitikėjimą premjerui Gaillard, tačiau tai laikoma daugiau pastangomis išvengti naujos vyriausybės krizės, negu priitarimu vyriausybės vedamai politikai. Dvi dešiniųjų partijos pareiškė pasitrauksiančios iš koalicijos, jei Gaillardas pritarytų britų-amerikiečių planui, atitraukti prancūzų kariuomenę iš 4 aerodromų, juos perduodant Tunisui.

• Britų vyriausybės sluoksniuose vyrauja nusistatymas, kad nereikėtų formuluoti jokių sprendimų viršūnių konferencijos klausimu, kol tuo reikalu nepasisakys NATO konferencija, kuri įvyks gegužės 5-7 d.d. Kopenhagoje.

• Prez. Eisenhoweris moterų respublikonių pobūvy pareiškė, kad vyriausybė imsis visų galimų veiksmų, įskaitant ir mokesčių sumažinimą, kurie vestų prie sveiko ūkinio atkūtimui, todėl nereikia paaisyti kai kurių asmenų keliamos panikos.

• Vak. Vokietijos gynybos ministras F. J. Strauss, grįžęs iš JAV, pareiškė, kad jis "turįs pagrindo tikėti", jog Vakarų Vokietija nebūsianti pasirinkta amerikinių balistinių raketų bazė.

• Kubos sukilėlių vadas Fidel Castro paskelbė "totalinį karą" vyriausybei ir balandžio pirmąją nustatė data galutinio mūšio pradžiai.

• Chruščiovui, kaip skelbiama, esą pasisekė aplopyti vieningumą sovietiniame bloke: komunistų konferencijoje Pragoje dalyvavo visų didesnių kraštų atstovai, išskyrus Jugoslaviją.

Pavasaris jau čia. Ir šiam krašte, kaip ir mūsų tėvynėje, iš klevų leidžiama sula. Nuotrauka iš pietinio Michigano, kur klevų sulos gaunama tūkstančiais galionų.

LIETUVOS NAUJENŲ ATRANKA

GRĮŽTA PRIE SENOSIOS TVARKOS

Nuo ateinančių mokslo metų pradžios Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose mokslo metai vėl bus suskirstyti trimetrais, kaip ir nepriklausomybės laigais. Ligi šiol mokslo metai tebeskirstomi rusiška (pradžioje ir Lietuvoj praktikuota) tvarka — keturiais ketvirčiais. Trimestrai prasidės: rugsėjo 1, gruodžio 1 ir kovo 1 d. Mokslo metų pabaiga — gegužės 24 (pirmosiose trijose ir egzaminus laikantiose, t. y., 7-se ir 11-se klasėse) ar gegužės 28 (visose kitose klasėse).

Iš klasės į klasę keliamieji egzaminai paliekami tik septintoje klasėje, o iš ketvirtos į penktą bus keliama be egzaminų, pagal metinius pažymius. Didžiausiose miestuose (Vilniuj, Kaune, Klaipėdoj, Šiauliuose ir Panevėžy) nuo ateinančio rudens, o kitose vietose nuo 1959 metų rudens penktoje, šeštoje ir septintoje klasėse bus įvestos fizinės kultūros pamokos, po 3 pamokas kas savaitę. Fizinės kultūros pažymiai turės lemti reikšmės iš klasės į klasę perkelti, kaip ir kitų pagrindinių dėstomųjų dalykų pažymiai.

NUPLĖSIA KAUKĖ

DIDŽIAJAM IŠNAUDOTOJUI

Chruščiovo dekretas dėl MTS mašinų pardavimo kolchozams leido atviriau pakalbėti, kokia neskrupulinga išnaudojimo priemonė yra tos MTS. Diena iš dienos laikraščiuose ir per radiją kolchozų vadovai pasakoja, koks bus didelis skirtumas, kai kolchozai galės išsivaduoti iš MTS priklausomybės, tai yra, kai įsigys savas mašinas.

Vieno Panevėžio rajono kolchozo agronomas tvirtina, kad, nupirkus mašiną, išlaidos, palyginus su tuo, ką reikėjo mokėti mašinų stotiai, tiek sumažės, kad pirktosios mašinos apsimokės per vienerius ar pusantur metų.

Ukmergės rajone vienas kolchozo pirmininkas tvirtina, kad pernai (ir anksčiau buvo leidžiama kairiems kolchozams įsitaistyti savus traktorius) jo kolchozas nusipirkęs tris traktorius ir per metus sutaupęs 40,000 rublių!

Bet drauge girdėti ir susirūpinimo. Bijoma, kad MTS parduoties jau sugedusias, netaisytas mašinas, ir kad kainos gal bus peraukštos. Keliamas klausimas, kaip nuo to apsaugoti. Jau atsiranda balsų, reikalaujančių, kad kolchozams būtų leista pirkti ne tik senas mašinas iš MTS, bet nors šiek tiek ir naujų. Be to, nurodoma, kad ligi šiol tie kolchozai, kurie jau turėję nusipirkti traktorius, už degalus ir tepalus turėję mokėti brangiau, negu MTS. Todėl reikalaujama, kad kaina visiems būtų vienoda. Turėdami patyrimo, kaip esti su MTS, traktorių pirkimo planuotojai jau kelia balsą, kad būtų leista drauge nusipirkti ir atsarginių dalių, o taip pat įsirengti kolchozuose ir dirbtuvėles bent smulkiems pataisymams, kad nereikėtų dėl kiekvienos smulkme-

nos gabenti mašinas į MTS dirbtuves ir ten nežinia kiek laukti, kol pataisys, ir brangiai mokėti už pataisymą.

Visi "pilna burna" kalba, kad ligšiolinė tvarka buvo niekam netikusi, nes kiekvienam kolchoze buvusios "dvi auklės", tai yra kolchozo valdyba ir MTS vadovai, o tokiais atvejais visada "vaikas be galvos". Bet ši tvarka Lietuvoj veikia jau apie 10 metų, o Sovietijoje jau beveik 30 metų, ir ligi Chruščiovos nebuvo išsitaręs apie tas "dvi aukles", niekas nedrįso to pasakyti...

Iš tikrųjų dabartinėje sistemoj tų "auklių" yra daug daugiau, negu kolchozo valdyba (pirmininkas) ir MTS. Nereikia užmiršti, kad toj sistemoj žemdirbių ūkininkai taip moko: Apylinkės taryba, Rajono Vykdamosios Komitetas su savo instruktoriais, vietos komunistų "jačeka" (jeigu ji yra), vietos komсомоlas (jeigu yra), rajono partijos sekretoriai su instruktoriais, apygardiniai partijos instruktoriai, laikraščio korespondentai, žemės ūkio ministerijos valdininkai ir dar visa eilė institutų drauge su ką tik įsteigta žemės ūkio specialistų draugija.

MASKVOJE PASIRAŠO SUTARTIS UŽ PABALTIJO VALSTYBES

Maskvos vyriausybė kovo 7 dieną pasirašė susitarimą su dabartinė Rumunijos vyriausybė, kuria Rumunija atsisakė turinių pretenzijų, liečiančių Lietuvą, Latviją ir Estiją, kiek jų buvo tuo metu, kai "šios respublikos įstojė į Sov. Sąjungą". Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardu maskylinis finansų min. pavaduotojas Globinas atsisakė nuo tokių pretenzijų ir į Rumuniją.

AVANGUARD I JAU ERDVĖJE

JAV laivynui pagaliau pasisekė iššauti žemės satelitą, kuris pavadintas Vanguard I, o mokslininkų užregistruotas Beta 1958 vardu.

Jis yra apvalus, 6,4 colio skersmens, sverias 3,25 svarus, aplink žemę apibėga per 135 minutes, didžiausias nutolimas nuo žemės 2,513 mylių, mažiausias — 407 mylios. Tai yra ligšiol aukščiausiai išsviestas žemės satelitas.

Jo viduje yra sudėti radio siųstuvai ir baterijos, kurių dalis yra taip vadinamos solarinės baterijos, kurių energija papildoma saulės spinduliais. Todėl sakoma, kad radio siųstuvai jame gali veikti net 10 metų. Pats satelitas, kaip skaičiuojama, erdvėje išlaikysias tarp 5 ir 10 metų.

Ateity JAV numato satelitų leidimą erdvės suintensyvinti: iki metų galo busią kas mėnesį paleidžiama po satelitą.

Sekančiame žemės satelite laivynas yra nusistatęs pradėti tirti žemės bombardavimą iš saulės ateinančiais retgeno spinduliais.

JIE ĮSIJUNGĖ I 179 EILĘ

Šią savaitę įvykdomą \$20,000 talką įsijungė du nauji šimtininkai, abu chicagiečiai.

Penkiasdešimt trečiuoju šimtininku yra J. J. Kazanauskas, žinomas Chicagos bankininkas, lietuviškų darbų rėmėjas ir talkininkas.

Penkiasdešimt ketvirtuoju šimtininku įsijungė Dr. J. Juodikis, tautinių organizacijų veiklus narys ir visuomenininkas.

Su šiais naujais įnašais iš viso gauta \$12,253.95
Dar būtinai reikia \$7,746.05

TAUTINIO KONGRESO METMENYS

Numatyti 3 darbo posėdžiai. — Aktualijos šešiuose referatuose. — Banketas su koncertine programa.

Kovo 12 dieną Chicagoje Tautiniam Kongresui Ruošti Komitetas aptarė Kongreso programos metmenis.

Tautinis Kongresas įvyks gegužės 30, 31 ir birželio 1 d. New Yorke, Statler viešbutyje.

Kongreso planas:

Gegužės 30: Registracija nuo 10 val. ryto; Kongreso atidarymas 13 val.; I-sis darbo posėdis 13 v. 15 min. — 18 val.;

Gegužės 31: II-sis darbo posėdis 10-12 val.; Banketas nuo 7 val. 30 min.

Birželio 1: III-sis darbo posėdis 10-13 val.; Kongreso uždarymas 13 val.

Darbo posėdžiuose bus paskaityti ir išdiskutuoti referatai aktualiais klausimais. Jų tarpe:

Tautinių organizacijų veiklos derinimas, Bendrinės mūsų organizacijos, Jaunimo problema, Tautinės spaudos klausimas, Mūsų politika išsiviejoje ir Konkretūs žygiai JAV ir JT organuose.

Referatuose bus pateikta suglausta medžiaga dalyvių diskusijoms ir išvadoms. Patys referatai numatomi trumpi, — iki 30 min., — kad daugiau laiko liktų nuomonėmis pasikeisti.

Bankete bus koncertinė dalis.

Antrą Kongreso dieną atskirų organizacijų konferencijos rezervuota 7 valandos laiko (tarp darbo posėdžio ir banketo.). Konferencijoms organizacijos galės pasinaudoti Kongreso patalpomis.

Tautiniam Kongresui Ruošti Komitete aktyviai dalyvauja atstovai 5 organizacijų:

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, Laisvės Kovotojų, Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio, Lietuvių Rezistencinės Santarvės ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio.

Posėdyje šioms organizacijoms atstovavo: inž. E. Bartkus, J. Budrikas, A. Silinūnas, Dr. S. Stankus, inž. S. Švedas ir Dr. J. Paplėnas.

Smulkesnę Tautinio Kongreso programą Komitetas numato paruošti ir paskelbti artimoje ateityje.

New Yorke Kongreso rengimu rūpinasi V. Abračio vadovaujamas Komitetas.

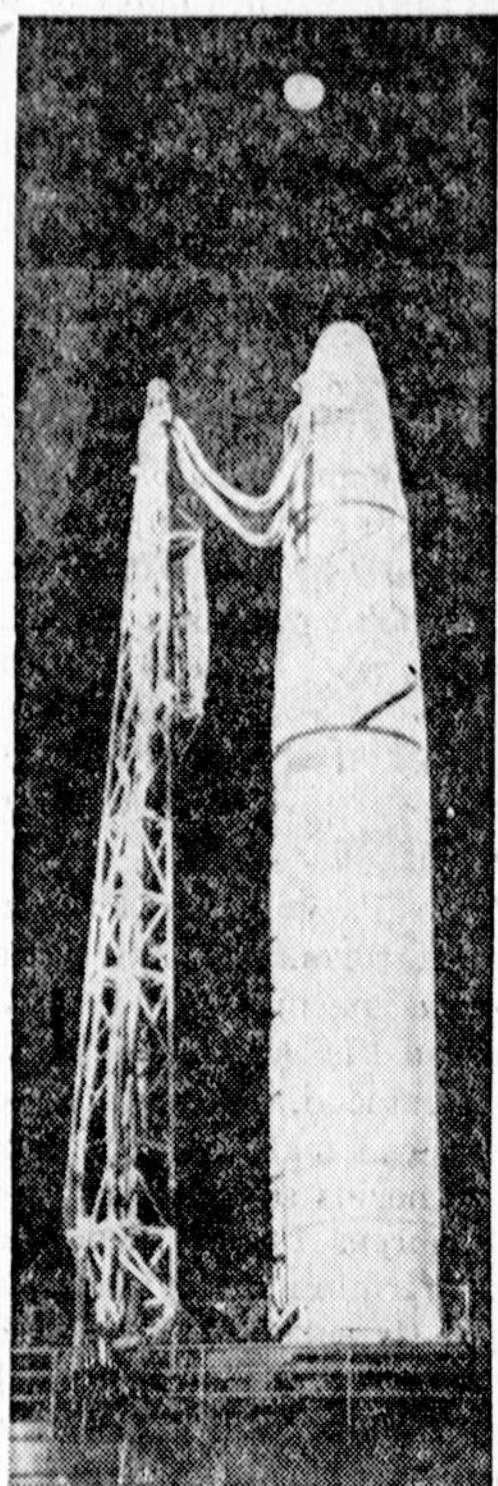
J. P.

KANDIDATŲ I LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBĄ

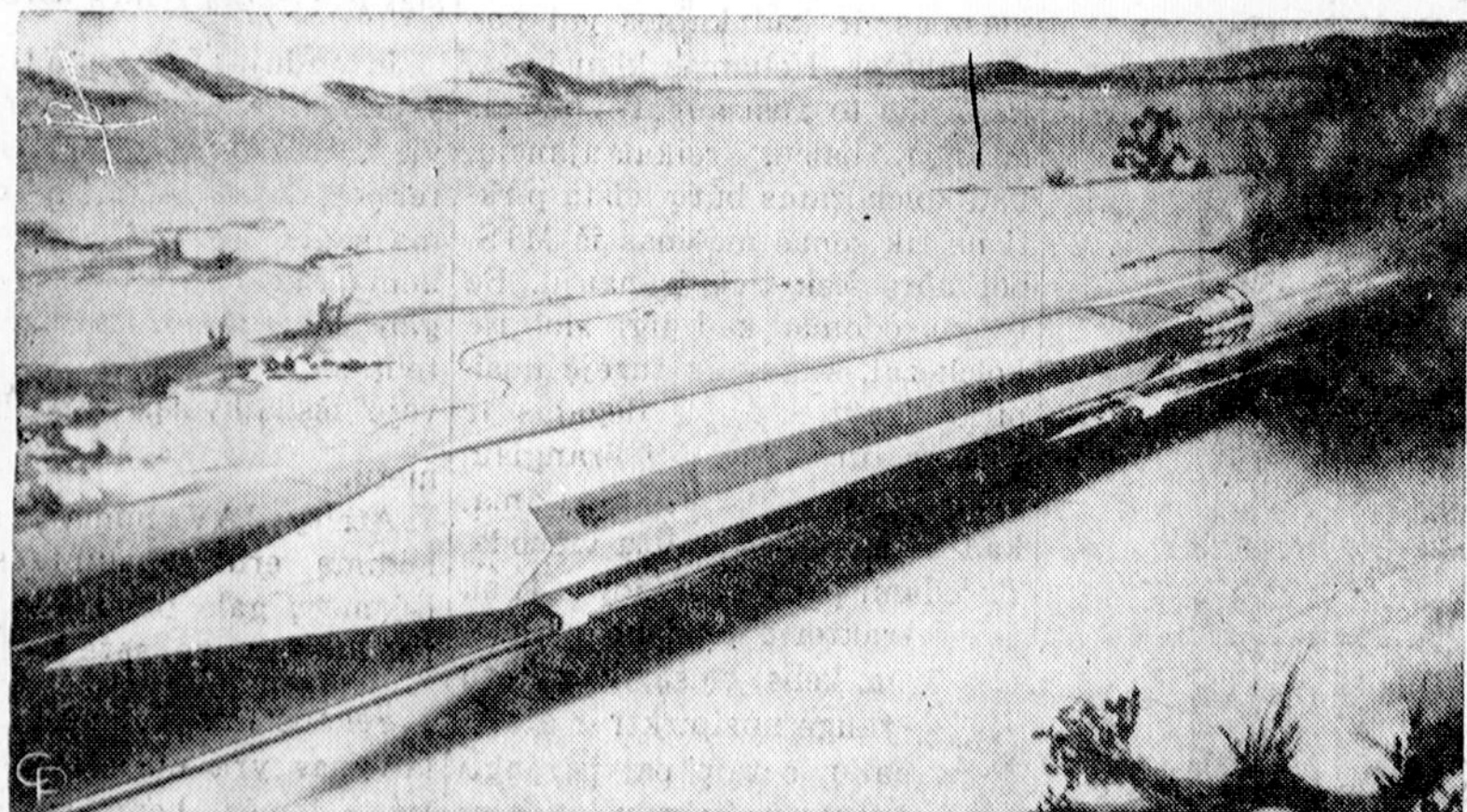
esą pasiūlyta apie 70. Gi kandidatų į Pasaulio Lietuvių seimą apie 100. Į Tarybą reikės išrinkti 20 narių, o į seimą 41 atstovą. Rinkimai įvyks 1948 m. balandžio mėn. 27 dieną.

Skraidanti lėktė

JAV laivynas pademonstravo savo "skraidančiąją lėktę". Tai virš didelio lėktuvo primontuotas 37 pėdų skersmens diskas, kuris sukasi, lėktuvui skrendant, ir jame įrengtų elektroninių "akių" pagalba gali stebėti skrendančius kūnus iki 100,000 pėdų aukščio.

Du žemės palydovai, paleisti JAV raketų specialistų, laukia trečiojo. Manoma, kad jį paleis Thor raketa.

Ši septynių tonų raketa, lekianti 1700 mylių greičiu per valandą, jau pradėta gaminti JAV aviacijos reikalams.

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.
Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.
Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.
Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.
Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Isteigtas 1915 metais.
Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Dvasinė graždanka

A. TVERAITIS

Graždankos sąvokos

Graždankos terminas atsirado neperseniausiai mūsų raštijos istorijoje ir buvo taikoma spaudos draudimo laikotarpio rusų valdžios toleruojamosioms, remiamosioms bei leidžiamosioms lietuviškosms knygoms, rusiškais rašmenimis rašytoms. Tai buvo rusų imperijos viena priemonė tikslu nutautinti surusinti lietuvių tautą.

Manau, kad kiekviena nutautinimo priemonė mums lietuviams vadintina graždanka.

Dvasinė prasme graždanka laikytinas tas atvejis, kai norima mūsų tautos žmonėms gyvuojant žodžiu sukelti svetimosios kultūros bei kalbos susižavėjimo, gerbimo jausmą, o savo tėvų kultūrai bei gimtajai kalbai, kaip mažiau vertingiems arba net ir visai bereikšmiams dalykams, tam tikrą paniekos jausmą.

Lenkiškoji dvasinė graždanka

Dvasinė prasme lenkiškoji graždanka pasireiškė su pirmąsiais krikščioniškos plitimo žingsniais Lietuvoje, kai nemokantieji lietuvių kalbos dvasiškai Dievo žodį skelbė lenkų kalba. Galų laikų dvasiškai ir neturėjo sąmoningo tikslo lenkinti lietuvių tautą, bet tas procesas savaime vyko.

Vėliau, po Liublino unijos, daug mūsų bajorų, neturėdami pakankamos tautinės sąmonės bei atsparumo, lengvai sulenkėjo patys ir savo aplinkoje daug ką sulenkino, o ypač smulkiają bajoriją. Čia reikia pabrėžti, kad šiuo atveju patys lietuviai ir pasauliečiai prisidėjo prie dvasinės graždankos platinimo. Tai vyko dėl "mados", dėl "aukšto tono" išlaikymo.

Dar vėliau, lenkų ir lietuvių tautos kylančios tautinės sąmonės, lenkiškoji graždanka Lietuvoje buvo platinama visai sąmoningai ir kas kart įgaudavo drastiškesnes formas. Iš ankstyvesnio "bracia litwini" jau virto į lietuvių paniekinantį, pažeminantį pavadinimą "chłopi". Su lenkėję dvasiškai bei pasauliečiai atkakliai priešinosi kylančiai lietuvių tautinei sąmonei ir kiekvieną lietuvių inteligentą, sąmoningai lietuviškai galvojančią, paniekinančiai vadindavo "litwomani", "chłopi" ir kitokiais vardais. Toji neapykantą sąmoningiesiems lietuviams buvo plačiai paplitusi ir giliai įleidusi šaknis lenkuojančios visuomenės ir net moksleivijos tarpe, ką liudija ir didžiojo mūsų tautos atgimimo žadintojo Dr. V. Kudirkos gyvenimo epizodas. Berods Velykų atostogoms Marijampolės gimnazijos mokiniai skubėjo namo. Vienoje grupėje važiuo susipratusių lietuvių, o jų tarpe, tuomet dar aplenkėjęs ir Vincas Kudirkas. Kai sąmoningieji mokiniai užtraukė lietuvišką liaudies dainą, tai Vincas paniekinančiai drėbtelėjęs: "chłopi!" ir nusiuko.

Lietuvių tautinė sąmonė, didvyriškai pasižavėjusių žmonių (o jų tarpe ir didžiojo atsivertėlio Dr. V. Kudirkos) žadinama, vis kilo ir kilo, o pagaliau tauta susilaukė savo valstybinės nepriklausomybės.

Lenkija, okupavusi Vilniaus kraštą, visomis priemonėmis varė lietuvių nutautinimo darbą, į kurį buvo laisvėjusi ir lenkiškoji dvasiškija, su ark. Jalbrzykowski prisakyje. Čia jie kiek

pareikšti, kad, girdi, "vaikai ruošiami pirmajai šv. Komunijai anglų, o ne lietuvių kalba ne prieštautiniiais sumetimais, bet dėl religinių sumetimų". (Mano pabraukta A. T.). (Žiūr. "Draugas" 1957. XII. 16; Nr. 293).

Gerbiame Kunige, būdamas aukšto išsilavinimo žmogus, malonėk viešai paaiškinti man, mažaraščiui žmogui, kuo anglų kalba geresnė už lietuvių, kuri yra net senesnė gyvųjų kalbų tarpe? Ar lietuvių kalba netinka Dievo garbinimui ir kuo ji gali pakenkti religijai?

Atsimenu, kad kai kurie lenkai kunigai sakydavo, kad lietuvių kalba yra "poganski język" ir ja netinka Dievą garbinti. O gal Dievas supranta tik anglų kalbą, kaip Vilniaus krašte kai kurie "gudruoliai" išsireikšdavo, kad, girdi Dievas nesupranta lietuvių kalbos, todėl reikia į jį garbinti lenkų kalba!

O kaip, Gerbiame Kunige, paaiškinsite man šiuos šv. Rašto žodžius: "Visi jie pasidarė pilni šventosios Dvasios ir ėmė kalbėti visokiomis kalbomis, taip kaip šventoji Dvasia jiems davė prabilti". (Žiūr. Ark. Juozapas Skvireckas "Naujas mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Testamentas" — IV laida, Stuttgart 1947. Apd. I, 2-20, 7; 281 psl.) ir: "Tai kaipgi kiekvienas mūsų girdime savo gimtąją kalbą" — ten pat, 282 psl.

Mano supratimu, šie pavyzdžiai aiškiausiai rodo Dievo norą, kad visos tautos būtų mokomos tikėjimo tiesų jų gimtosiomis kalbomis.

O šv. Tėvas ir dabar laikosi šios Dievo valios, ką rodo, kad ir šis mažas pavyzdėlis. Štai 1958. I. 29, "Draugo" 24-me nr. žinučių: "Tautų prisistatymas Viešpačiui", tarp kitko rašoma: "Sventasis Tėvas neseniai priėmė 180 vaikų iš 34 tautų. Tie vaikai prieš tai šv. Andriejaus della Valle bažnyčioje, pagal seną paprotį, kiekvienas savo gim-

Kas ir kur?

• T. Babuškinaitė-Vasiliauskienė, buv. Lietuvos Baletto artistė, baletą studijavo Bostone, š. m. kovo 15 d. miesto centre, John Hancock Hall salėje, pastatė L. Delibes 3-jų veiksmų baletą COPPELIA. Programą atliko per 40

tąja kalba (mano pabraukta A. T.) sveikino Kūdikių Jėzų". Tas irgi aiškiai rodo šv. Tėvo norą, kad visos tautos garbintų Dievą savo gimtosiomis kalbomis. Negi šv. Tėvas, skatindamas žmones Dievą garbinti gimtosiomis kalbomis, mažiau nusimano tikėjimo tiesose už tuos mūsų kunigus, kurie "religiniais sumetimais" moko tikėjimo visus lietuvius mažyčius angliškai. Toks galvojamasis būtų didžiausia nesąmonė!

Mano samprotavimai

Mano supratimu, aukščiau paminėtasis kunigo pasiūlymas dėl lietuvių ruošimo pirmajai šv. Komunijai anglų kalba niekuo nepateisinamas, o tik paprastas žmonių mulkinimas.

Kai kurie mūsų kunigai, versdami lietuvių garbinti Dievą anglų kalba, argi jie, nevykdo mūsų tautos genocido, argi jie nebruka mūsų priaugančiai kartai angliškosios dvasinės graždankos?

Pagaliau, jei tokie kunigai neturi nė mažiausios tautinių jausmų kibirkštėlės, tai bent turėtų būti nors kiek demokratiški žmonės, turėtų toleruoti kitų žmonių prigimtines žmogaus teises, vadovauti žmoniškumo jausmais ir nedaryti tautinės žalos savo tautai, iš kurios jie patys yra kilę. O gal būtų geriausia, kad jie išsikeltų į airiškasias parapijas, kur jie galėtų reikštis kad net didesniais patriotais už didžiuosius amerikiečius, kaip pvz. Lincoln, Washington ir kiti.

tos studijos lankytojų. Spektaklis praėjo dideliu pasisekimu, didžiulė salė buvo beveik užpildyta. Pastatymas — T. Babuškinaitės, dekoracijos ir kostiumai — dail. V. Andriūso, koncertmeisteris — Iz. Vasyliūnas.

• Smuikininkas Iz. Vasyliūnas kovo 8 d. puošnioje Methuen Memorial Hall, Lawrence, Mass. davė ketvirtąjį toje salėje smuiko rečitalį. Pirmą kartą jam akompanavo jo dukrė Rasa Marija Vasyliūnaitė. Klausytojų tarpe, kurių buvo nemažai, matėsi atvykusių iš Bostono ir kitų miestų. Programoje: G. Tartini Sonata g-moll, E. Chausson Poeme, J. Gaidelio Liet. šokis Nr. 2, Malda ir Pavasario šokis (pirmas išpildymas) ir Ch. Sinding Suita a-moll. Publika solistui, akompaniatoriui ir autoriui (J. Gaideliui) sukle ovacijas.

• Inžinieriai ir architektai kviečiami prisidėti nors kuklia auka prof. S. Grinkevičiaus ir architekto A. Funko (prof. S. Grinkevičiaus žento) šeimos atkapiui pastatyti Pinnebergo kapinėse, Vokietijoje. Pinigus perduoti savo ALIAS (PLIAS) skyriaus valdybai arba siųsti tiesiog atkapiui pastatyti komiteto kasininko adresu: E. Many, 16 Crockers La. W. Roxbury, Mass.

• Stasiui Butkui, Lietuvos Karuomenės pirmūnui savanoriui-kūrėjui ir žurnalistui, neseniai išėjusios knygos VYRAI GEDIMINO KALNE autoriui, rengiamas pagerbimas. Parengimo Komiteto vadovauja Juozas Ginkus, Juozas Valakas, Zigmars Raulinaitis, KARIO redaktorius ir kiti.

Pagerbimas įvyks balandžio 19 d., šeštadienį, 7 val. vak. Amerikos Piliečių Lietuvių Klube, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE LORAIN BANKING CO.

600 BROADWAY

LORAIN, OHIO

Member Federal Reserve Bank
Member Federal Deposit Insurance Corp.

SAVING DEPOSITS INSURED
UP TO \$10,000

INTEREST RATE NOW 3% PER ANNUM

Norintieji dalyvauti kviečiami iki balandžio 12 d. pranešti adstybėje CPA (Certified Public Resu: Mr. J. Ginkus, 495 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. arba telefonu EV 4-9293.

• P. Adomavičius, vabalninkietis, buv. Lietuvos Vyr. Tribunolo narys, einas 79-tuosius metus, Gardner, Mass. ligoninėje turėjo sunkią vidurių operaciją, kuri pavyko gerai. Ligonis laimingai grįžęs į namus Athol, Mass. sveiksta žmonos priežiūroje.

• Mečys Paškevičius, buvęs policijos valdininkas, pasistatė gražius namus šiaurinėje Chicago dalyje ir įrengė juose modernų grožio saloną — Hildegard's Beauty Salon. Salonui sėkmingai vadovauja jo žmona.

• Dr. Jonas Juodikis, pernai eg-

ĮSITEIKIMO DIENA MAY'S ROSIŲ KRAUTUVĖSE

May Co.'s Downtown ir Heights rūsių krautuvės šeštadienį skelbia įsiteikimo dieną, prieš pradėdamos savo Gimtadienio išpardavimą pirmadienį, kovo 24 d.

Visos prekės, visuose skyriuose, sužymėtos tokiais žemomis kainomis, kad jūs net galite pagalvoti, jog tai klaida!

Visos prekės yra naujos ir aukščiausios kokybės. Visos supirktos viena intencija: kad jums sutaupius kiek galint daugiau pinigų.

Jūs džiaugsitės, pirkdami Erdvose rūsių krautuvėse, ir iš jų sutaupę, kurios jums liks, jūs galėsite papildomai nusipirkti tų dalykų, kurių jūs visada pageidavote, tačiau niekad negalėjote iš savo biudžeto pakankamai joms sutaupyti.

Ateikite ir pamatykite, kiek daug dalykų mes turime jums, jūsų šeimai ir jūsų namams pavasario ir Velykų proga.

Šeštadienį mūsų krautuvės bus atidarytos: Downtown 9:30 — 5:45 val. ir Heights 9:30 — 6:00 val.

zaminų keliu įsigijęs Illinois valstybėje CPA (Certified Public Accountant) vardą ir teises, dabar daugiau laiko pašvenčia visuomeniniam darbui.

• Prudencija Bičkienė American Opera konkurse, kuriame dalyvavo apie 1000 dainininkų, išrinkta tolimesnėms dainavimo studijoms Italijoje. Ji su kitais 7 konkurso laimėjusiais dainininkais Italijon išvyks birželio mėnesį ir turės progos pasirodyti Milano bei Florencijos operose.

• Chicago vyrų choro statytoji Gounod opera "Faustas" abi dienas praėjo su dideliu pasisekimu.

• Laikraštininkas Almus Salčius su kitais pabaltiečiais organizuoja šią vasarą kelionę lėktuvu į Europą.

• P. Tarasenkai ir prof. B. Sivickiui okupuotoje Lietuvoje suteikti nusipelnusių kultūros veikėjų titulai.

• A. Vaitkevičius, buvęs Panevėžio pedagoginės mokyklos mokytojas, Vilniaus universitete apgynė disertaciją "Paukščių migracija Kuršių marių rajone". Jis yra baigęs Vytauto Didžiojo universitetą 1933 m.

• Komp. J. Juzeliūno baletas "Ant marių kranto" statomas Taline. Lietuvos akademisinis teatras mainais statys esto E. Kappo baletą "Auksaverpės".

• Suomijos mokslų akademija išleido atskira knygele (vokiečių kalba) Eino Nieminen paskaitą apie kai kurių baltų kalbų žodžių panašumus su suomiškais žodžiais.

MARGUTIS

vra patį seniausią Amerikos lietuvių žurnalą. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

A P

SUPER MARKETS

The Great Atlantic & Pacific Tea Co.

Saturday Gigantic
Courtesy Day
MAY'S BASEMENT BIRTHDAY SALE

You'll think our merchandise has been mislabeled when you see the prices! It's new merchandise... quality merchandise... to better your living. We expect to set a record for style, value and price. Come in and see how many things we have for you and your family for Spring and Easter... and for your home at money-saving low prices.

STORE HOURS SATURDAY
DOWNTOWN 9:30 A.M. to 5:45 P.M.
On The Heights 9:30 A.M. to 6 P.M.

STORE HOURS MONDAY
Downtown 9:30 A.M. to 9 P.M.
On The Heights 9:30 A.M. to 9:30 P.M.

Hundreds and Hundreds of Sensational Bargains! Come In and See For Yourself!

the MAY'S 2 BASEMENT stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

Kelonė į Pacifiko kraštus (15)

Pas Geelongo lietuvius

JUOZAS J. BACHUNAS, Sodas, Michigan

Grudžio 26 dieną iš Melbourne išvykome į Geelongą. Kelionė apie 40 mylių. Automobilu mus vežė p. Drauginis.

Geelongas yra Australijos uostas Viktorijos valstybėje, pietvakariuos nuo Melbourne. Turi apie 70,000 gyventojų. Geelongas yra jauniausias Australijos didmiestis ir uostas, pradėtas įrengti 1947 m. Iš čia išvežama daugiausia vilna ir kviečiai. Šiame mieste ir pramonės vyrauja laivų statyba, automobilių, traktorių ir žemės ūkio mašinų gamyba. Daugelis lietuvių dirba Fordo International Harvester fabrikuose.

Pirmieji lietuviai Geelonge apsigyveno 1948 m. Netrukus čia buvo įsteigęs Australijos Liet. Dr-jos skyrius, kuris po trumpo laiko persiorganizavo į Australijos Liet. Bendruomenės Geelongo apylinkę. Lietuviams veikti ir savybėje laikytis sąlygos gana geros, nes apie 75 nušimčiai lietuvių yra apsigyvenę vienoje miesto dalyje. Tad organizacinė bei kultūrinė veikla gyvena. Čia veikia skautai, ateitininkai, Liet. Atgimimo Sąjūdžio skyrius, Parapijos Taryba, Liet. Kultūros Fondo skyrius, savaitgalio mokykla ir biblioteka, tautinių šokių grupė bei vaidinčių ratelis, sporto klubas Neris ir LKF liet. spaudos kioskas. Čia lietuviai patys pirmieji Australijoje įsigijo savo namus. Visa tai darė ir daro, palyginti, gana nedidelis čia apsigyvenusių lietuvių būrelis — apie 450 žmonių.

Kelonėje į Geelongą mudu lydėjo J. Meiliūnas ir A. Krausas. Apžiūrėję Geelongo paplūdimį, nuvykome į Liet. Namus, kur mus pasitiko lietuviškų organizacijų valdybų nariai ir išsiričiavę lietuvių savaitgalio mokyklos mokinukai. Mano žmonai mažytė graži lietuvaitė įteikė gėlių. A. Krausas mus pristatė ir arčiau supažindino su geelongiečiais. Mus, kaip svečius, tolimo krašto, pasveikino Geelongo apylinkės pirmininkas p. Šileris.

Savaitgalio mokyklos mokiniai pašoko tris tautinius šokus. Po šios programos plačiau kalbėjau apie Amerikos lietuvių visuomeninę ir kultūrinę veiklą ir atsakinėjau į paklausimus.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdyba (pirmininkas inž. E. Bartkus, sūnus Dr. Juozo Bartkaus) paaugojo 50 svarų (\$112.50) Geelongo lietuvių namui.

Po to, lydimi lietuviškų organizacijų atstovų, aplankėme buvusį gydytoją, o dabar biznierių Dr. Skapinską. Jis turi didelę krautuvę, kuri šiandien po vienu stogu veikia penkiais skyriais. Krautuvės yra perdalintos,

kiekvienoje krautuvėje pardavinėjami atskiri dalykai, kaip pavyzdžiui, vienoje tik valgomieji gaminiai, kitoje dažai ir geležys, trečiojo daržovės ir vaisiai ir t.t.

Paklausiau daktaro, ar jis visam laikui mano verstis tomis krautuvėmis. Atsakė, kad, kai tik biznį plačiau išdirbs, tai kiekvieną krautuvę parduos atskirai, nors jos visos dabar sujungtos bendromis įeinamomis durimis. Daktaras visa tai įrengė per ketverius metus. Namai pastatyti naujoje sekcijoje, prie gatvių sankryžos. Taipgi turi ir gyvenamąjį butą, puikiai modernizacijai įrengta, su TV ir t.t. Daktaras turi giminaites seseris Jučius Chicagoje, restoranų savininkes. Jis yra tolimesnis giminaitis žuvusio transatlantinio laikūno kap. Dariaus.

Iš to vizito įsitikinau, kad Australijos imigracinė politika ne visur yra pakankamai išmintinga. Pvz., iš kitų kraštų atvykusiems imigrantams gydytojams. Pagal Australijos įstatymus, jie nepripažįsta praktikos teisių svetur išėjusiems gydytojams. Toks turi stoti į Australijos universitetus iš naujo ir mažusia per 4 m. išeiti jų kursą, kad galėtų gauti leidimą praktikuoti. Tad dr. Skapinskas nutarė geriau būti prekybininku, negu vėl eiti į mokyklą ir 4 metus mokytis to, ką jau moka. (Kiek panašiai Amerikoje daroma su svetur mokslus išėjusiais dentistais...).

Yra dabar šiek tiek Australijoje lietuvių gydytojų, kurie ryžosi pakartotinai atlikti tai, kaip man juokaudami sakė, ketverių metų baudžiava. Pvz., daktarė Irena Bagdonavičienė, kuri šią baudžiavą išėjo Sidnėjaus universitete, iš naujo baigė mediciną ir jau gavo teisę praktikuoti. Ta patį yra padarę dar keli Australijos lietuviai daktarai, man

rodos, Dr. Kaunas yra vienas iš jų.

Ponų Skapinskų pavaišinti, užsukome į lietuviško choro repeticiją bažnyčioje, kur jaunasis Zenkevičius mankštino choristus. Po to išvykome į Wallington kaimą, apie 11 mylių nuo Geelongo, į inž. Vlado Ivaškevičiaus ūkį. Čia mums visiems buvo suroštas gražus priėmimas. Pas Ivaškevičius, be mūsų, dar atvyko Geelongo apylinkės pirm. P. Šileris, Liet. Kultūros Fondo skyriaus pirm. Pr. Zenkevičius su žmona, LKF valdybos narys Pr. Saldukas, Geelongo sporto klubo Neris pirm. agronomas A. Bladzevičius, šiuo metu einas ūkvedžio pareigas viename dideliame australo ūkyje. Visi džiaugėmės ir grožėjomės pp. Ivaškevičių sumaniai tvarkomu ūkiu, moderniais trobesiais ir plačiai naudojomės jų vaišingumu. Ūkis nedidelis, tik 7 akrų, išlaiko 5 karves, 50 vištų ir kitokių gyvūnų. V. Ivaškevičius, šalia ūkininkavimo, dar dirba Harvesterio įmonės raštinėje.

Ponas Ivaškevičius turi giminę Brooklyne, N. Y. — Buivydą ir siunčia jam geriausius linkėjimus.

Šis priėmimas, vizitas ir vaizės praėjo jaučiausioje ir nuširdžiausioje nuotaikoje. Tai neabejotinai atsiliepė ir į mano ūpą, kažkaip atsirado iškabinimas ir, kiek tik sugebėdamas, mėginau nušviesti Amerikos lietuvių gyvenimą ir tuos jo bruožus, kuriais šeiminkai ir kiti svečiai labiausiai domėjosi. Atrodo, kad jie tuo pranešimu buvo patenkinti, bent man negailėjo daug komplimentų, už kuriuos esu labai dėkingas, nors, be abejo, jie, kaip visi komplimentai, buvo vietomis perryškinti.

Bet atėjo laikas atsisveikinti, ir visi ištraukėme atgal į Melbourne. Ponui Drauginiui, kuris vežė mus savo automobiliu, didžiai dėkoju už malonią paslaugą ir jo sutikimą sugaišti su mumis tokį ilgą laiką.

Vėl buvo labai gaila, kad ne-

ISRINKITE A. S. TREČIOKĄ
SLA VICEPREZIDENTU

Kad būtų sutaupyta daugiau pinigų ir laiko SLA narių naudai, kad SLA reikalai būtų atliekami gerai ir greitai, kad SLA apdrauda ir pašalpa būtų stipriausia, ir kad SLA narių reikalai būtų tinkamai apsaugojami, būtina reikia balsuoti už Albina S. Trečioką, dabartinį SLA Kontrolės Komisijos narį, į SLA Centro Viceprezidento vietą.

ALBINAS S. TREČIOKAS dirba SLA naudai daugiau kaip 30 metų. SLA seimuose jis buvo renkamas į Finansų, Apšvietos ir Kontrolės komisijas, kur jis pavyzdinčiai ejo pareigas apie 15 metų. Jis taip pat be pertraukos yra SLA 245 kuopos ir 5-jo apskrčio valdybose daugiau kaip 30 metų. Be to, jis yra New Jersey ir New Yorko valstybių pripažintas apdraudos žinovas. Todėl visi SLA nariai yra prašomi balsuoti už Albina S. Trečioką į SLA Centro Viceprezidento vietą.

SLA Pažangos Komitetas

begalėjau dalyvauti Geelonge vykusioje lietuvių sporto šventėje. Mano kelionės programa buvo nepakeičiamai nustatyta, tuo laiku jau turėjau būti Adelaidėje.

Grudžio 26 d. 1 val. popiet iš Melbourne aerodromo išskridome į kitą didelę Australijos lietuvių koloniją, esančią Adelaidės mieste. Į aerodromą susirinko didelis Melbourne lietuvių ir mano naujųjų draugų būrys mudviem išlydėti. Negalėjau išminti visų jų pavardžių, daug vietos, o ir atmintis man trukdytų visus paeiliui išsinti.

Tačiau šia proga noriu dar kartą padėkoti tiems, kurie, rodos, daugiausiai yra prisidėję prie mūsų vizito pasisekimo Melbourne, jį suplanavę, padėję įvykdyti, parodę daug paslaugumo, patys mums paaugoję daug savo laiko, lydėję mus su dideliu nuoširdumu ir lietuviška meile, kaip tai — Grigaitis, Meiliūnas, Krausas, Balčiūnas, Valys, kun. Vaseris, red. Zumeris ir daugelis, daugelis kitų.

(Bus daugiau)

AR ŽINAI?

1850 m. JAV buvo 293.5 mil. akrų dirbamos žemės, gi šimtmečiui prasilinkus, 1950 m. jos buvo 1158.5 mil. akrų.

Specialus motoras vienviečiame malūnsparniui sveria tik 50 svarų, tačiau duoda 55 arkljo jėgos.

Didžiausi alyvos gamintojai pasaulyje yra JAV ir Venecuela.

Automobilių vairuotojų patogumui bandoma įrengti gatvėse telefonus, kuriais galima būtų naudotis neišlipus iš automobilio.

Jau yra išrastas povandeninis telefonas. Narai, leidamiesi į jūros dugną, pasiima jį su savimi iki dviejų tūkstančių jardų gilumon. Telefonas su baterijomis sutalpintas 10 colių cilindryje ir sveria 7 svarus.

Fabrikai, kuriuose gaminami aukso šėdirbiniai, savo priekurius kaminus rūpestingai išplauina, nes tarp suodžių randama nemaža aukso dulkių.

Apie 30 žuvautojų kasmet miršta nuo jūros gyvatės įkandimo.

Laiškas JAV pašto įstaigose pareina per vienuolikos asmenų rankas, kol pasiekia adresatą.

Argentina turi daugiau geležinkelio, negu bet kuri kita Pietų Amerikos valstybė.

1957 m. Amerikoje buvo pagaminta 175,000 trailerių, maždaug 29 mil. dolerių vertės.

Manoma, kad seniausias vaismedis — obelis Amerikoje yra Manzanoje, New Mexiko. Obelis pasodinta 1676 m. ir kiekvienais metais veda skanių obuolių.

Užaugęs jūrų arklis Atlanto ar Ramiajame vandenyne sveria daugiau kaip toną.

Simplono geležinkelio tunelis tarp Šveicarijos ir Italijos yra 12,3 mylių ir yra ilgiausias pasaulyje.

Nauji žiūronai sveria tik 2% uncijos ir dėvimi kaip akiniai.

Mokslininkai bando pagaminti elektrifikuotus langus, kurie nakties metu apšviestų namo vidų taip, kaip ir dieną.

Montmorency krioklys Kanadoje (įteka į Šv. Laurencijaus upę) yra 106 pėdomis aukštesnis už Niagaros krioklį.

Naujausias Jungtinių Tautų daviniais pasaulyje šiuo metu yra 2,734 mil. gyventojų.

Arizonos valstybė kasmet iš turistų turi 200 mil. dolerių pajamų.

To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES

DODDS-ROSS & Associate

GENERAL INSURANCE AGENCY

8119 St. Clair Avenue

EX 1-0682

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

KENMORE TOOL AND DIE INC.

1380 East 170th St.

KE. 1-7700

GREETINGS and BEST WISHES

IMPERIAL LAUNDRY & DRY CLEANING

8414 Hough Avenue

Call GA. 1-9067

Greetings and Best Wishes to Our Friends & Patrons

MAC EWAN'S

SERVICE STATION

WHERE YOU GET THE FINEST SERVICE

7410 SUPERIOR AVE.

EN 1-9801

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

C. C. ROBINSON REAL ESTATE CO.

10005 CEDAR AVENUE

CE 1-2996

KAIP TAS GLUOSNIS...

B. PETKŪNAS

I Janušio sodo be Adomynės neįsivaizduodavai. Pavasariui atėjus, pražydusių obuolių viršūnėmis bėgdama, akis būtinai atsimušdavo į Adomynę, sužaliavusią kerpėmis ir sarmomis apaugusiu stogu. O kai už Miliškio sodybą leisdamosi saulę paskutiniu spinduliu pasibelsdavo į Adomynės gaidžio aukštumo langelius, kas gi būtų drįs tvirtinti, kad negražu ir kad ši pirkia Janušio galusodėje nereikalinga.

Zuikio šuolio ilgumo ir šuns uodegos platumo daržas irgi priklausė Adomynėi. Čia lapodavo metai iš metų tas pats plačiadelnis tabakas, galulysvėn nustumti megzdavosi keli agurkai, kaldavosi svogūnų laiškai, patvoriais stiepdavosi tuzinas raudongalvių aguonų, ir pačiame kampe linguodavo geltonas saulėgrąžos diskas.

Pati troba dviejų galų. Adomo pusėje

plūktinė asla, kurios trečdalis užėmė duonkepį su plačia priežda. Užkrosny tūnojo pusiau obliuotų lentų lova su pūpsančiais patalais. Gale lovos, ant gembų, kabojo seni kailiniai, ilga sėrmėga ir milninės kelnės — Adomo žieminis kraitis. Palangėje — savo amžely staltiesės nematęs stalas, po kuriuo Adomo įrankinė: senoj vinių dėžė rankinis piuklas, pora skaptų, kaltas, plaktukas, replės, ir aštrus, kaip skustuvus, kirvukas. Tarp jų riekščiukas parūdijusių vinių. Likusį kilnojama turtą sudarė nuo tašymo atsiplūšijusi kaladė ir storos lentos suolas.

Antrame gale gyveno sena davatkėlė, liesa ir sulinkusi, kaip žąsies sparnas. Tai Agnieška. Bet ją dažniausiai vadindavo šilkinė arba gėline Agnieškėle. Mat, ji per dienu dieneles dirbdavo visokias popierines gėles bažnyčiai ir geriems žmonėms, kurios, ypač žiemą, pakeisdavo gyvą žalumyną. Be to, ji

buvo garsi visokių kilimėlių, staltiesėlių ir kitokių užtiesalėlių siuvinėtoja.

Agnieškos kambarys buvo švarus, kaip stiklinė, palubiai pilni visokių paukštukų iš popierio, kiaušinių lukštų ir šiaudelių, sienos nukabinėtos šventųjų paveikslėliais. Palangėje žaliuodavo ir žydėdavo šiltaspalviai raktukai, korpėlės, leukonijos ir kitokios gėlės moliniuose puodeliuose.

Adomynė priklausė Adomui ir Agnieškai. Kas šią trobą statė, ir iš kur Adomas atsikraustė, kas besugaudys. Niekas taip pat nežinojo, kokių širdies skausmų ir nusivylimų keliais pasišventė Agnieškėlė davatkauti, apsigyvendama Adomynėje.

Adomas buvo stogadėngys. Jau persirietęs šeštą kryželį, bet dar kuolu nepamušamas. Dėl augalotų ūgio ir plačių pečių šiek tiek susimetęs į kuprą. Kai eidamas mesdavo sunkius žingsnius, atrodydavo, lyg viltų prie klumpių prilipusių sunkius molio gabalus. Visą mielą vasarą jis praleisdavo, dengdamas stogus.

Atėjęs apžiūrėdavo stogą iš viršaus ir apačios, pasiūpėjęs ištraukdavo iš po lotos

serų šiaudų pluoštą. Patrynęs jį rankose, žingsniuodavo klounan apžiūrėti kūlių.

— Žinai, šeimininke, dar šįmet nedengsim!

— Ką tu šneki, Adomai, juk jau varva. Tiek kūlių palikau, kaip nedengti?

— Stogas šįmet dar laikys, o tokiais kūliais tai gali, ve, tik savo vištininką dengti. Žinau, koki tavo pernai rugiai buvo: šiaudai, kaip smilgos. Šįmet jėvas, brol, kaip mūras. Palauk, kitais metais kai uždengsiu, tai šimtą metų stogas bus, kaip nulietas. — Ir ūkininkas laukdavo. Žinojo, kad kiekvienas geresnis parapijo stogas yra Adomo stiegtas.

Prieš pradėdamas darbą, prisisukdavo Adomas tvirtų ir kaip vienas lygių pastogės kūliukų. Tuo metu bernas su piemeniu pastaigavo kūliams kelti svirtį ir užtraukdavo ilgą šienkartę. Adomas, išsiavęs klumpes, lipdavo ant stogo, apžiūrėdavo, ar viskas tvirtai prižiūrta, nurodydavo bernui, kaip kūlius ir kartis paduoti ir pradėdavo stiegti. Nutiesęs palėpe pirmąją kūlelių eilę, tvarkydavo šiaudus, eiliuodamas juos kambliais žemyn. Stieglente juo suvarinėdavo ir nušukuodavo.

Ištraukęs iš ryšulio geriausią žilvitį, rišdavo kartis prie lotų.

Adomas dirbdavo nesparchiai, bet stogas kildavo šiaudas į šiaudą.

— Sakyk, ar neitų sparčiau, jei rištum viela?

— Viela? Turbūt, jau pradėsi kvailioti. Gal nori, kad į tavo trobą pirmas perkūnas trenktų? Viela, brol, nerišau ir nerišiu! — Adomas aiškindavo, kad viela traukia žaibą. Geras stogas turi būti, kaip jis sakydavo, be jokio geležinio šnipšto.

Pabaigęs stiegti, sėsdavosi Adomas ant pasitaikiusio kieme rasto, permesdavo akimis savo kūrinių, ar nepamatys kur kokio atsikišusio šiaudio ar kito netobulumo. Tik įsitikinęs, kad stogas gražiai atrodo, liepdavo nuleisti šienkartę ir sugrėbti šiaudus. O pats, įkūręs savo didžiąją pypkę, lėtai nužingsniuodavo trobon, kaip jis sakydavo, atsivėdinti. Čia jo jau laukdavo neprapiautas sūris, sviesto gniužulas, skilandis ir atkimšta bonkelė.

(Bus daugiau)

Peenemiundės baltieji pirštai

PULKININKAS SU TRIM PAVARDĖM

Danai stebisi

Vieną dieną žalsvosios dėmės nesimato. Todėl didelis susijaudinimas danams priklausančioje Bornholm saloje. Vienas iš skraidančių "paukščių" paklydo. Kryptį nustatantis Askania instrumentas "sustreikavo". V-1 nusileido salos krante. Pakrančių sargyba nustebusi. Zandarmerija suka galvas ir tyrinėja į lėktuvą panašų aparatą, kuris turi sparnus, bet jokio motoro — tik keistas vamzdis ant jo nugaros.

Po poros dienų šveicarų spaudoje buvo pirmosios nutraukos.

Ruošiamasis šaudyti į Angliją

Saudymo bandymai Usedom, iki vėlumos užtrunkantieji pasitarimai su mokslininkais Preussenhof viešbutyje, Zinnowitze, konferencijos su atitinkamais štabais užimtuose kraštuose, — kaip kaleidoskope keičia vienas kitą. Būna savaikių, kad Wachtel kas dieną skrenda Belgijon ir Prancūzijon į numatomas iššovimams panaudoti sritis.

Pasiruošimai V-1 kariniam panaudojimui yra pavesti Belgijos — Šiaurės Prancūzijos oro apygardos viršininkui, generolui Wimmer. Štabo šefas yra generolas majoras Metzner.

Suieškomos tinkamos vietovės. Į jas pasiunčiama Todt organizacijos daliniai. Be to, didelis skaičius civilių darbininkų. Greitu laiku jau dirba 60,000 asmenų prie bazių statybos, iš kurių numatoma karę istorijoje pirmą kartą šaudyti savarankiškai skrendančiais šoviniais.

Vietovės parenkamos pagal iš anksto nustatytus reikalavimus. Dažniausia, mišku apaugusi, palengva kylanti aukštuma. Bendra kryptis: Anglija. Centrinis taikynys: Tower Bridge, Londonas.

Pasiruošimų tempas didėja. Dar prieš metų pabaigą turi būti duotas slaptas žodis "Rumpelkammer". Pulkinkas Wachtel su savo lėktuvu Heinkel 111 skraido tarp Peenemiundės ir Briuselio.

Štai kad ir šiandien. Heinkel skrodžia retus debesis. Kartkartėmis sukrato — mašina pateko oro duobėn. Pulkinkas sėdi patogiai atsiremęs mašinos sedynėje. Žemėlapyje seka lėktuvo kelią. Po kairiuoju sparnu prasklenka Wesel.

Radisto ausinėse pypsi radijo signalai. Trata, švilpia ir ūžia. Atmosferiniai trukdymai šiandien gan gausūs. Tačiau kas tai? Radistas stipriau prispaudžia ausines. Tai jam skiriamas tekstas!

Pradžios jis negirdėjo, tat prašo dar kartą pakartoti. Šifruota radijo telegrama iš oro pajėgų centrinės Paryžiuje: "Skriskite į Le Bourget aerodromą".

Kas atsitiko? Perspėjimas nuo priešo naikintuvų? Britų slapčiosios žvalgybos triukas?

Pulkinkas Wachtel nusprendžia skristi Paryžium. Le Bourget lėktuvas nusileidžia. Dar mašinai pilnai nesustojus, privažiuoja karinis automobilis su karininku — pasiuntiniu.

— Ponas pulkininkas prašomas tuojau prisistatyti generolui Koller.

Generolas Koller yra štabo šefas pas feldmaršalą Sperrle. Automašina švilpia į Palais Luxembourg. Čia apsaugos priemonės sustiprintos, sargybos padvigubintos. Kariškis, kurio mintys tesisuka vien apie V-1, negali nepastebėti tos nenormalios padėties. Kas gi įvyko?

Pulkinkas Wachtel dar nežino, kad nuo dabar jam skirta gyventi ir dirbti tik slapyvardžiais prisidengus...

Būtinai nušauti He-111...

Sargybiniai gerbia. Pulkinkas Wachtel eina pro Palais Luxembourg portalą. Lydintis karininkas neatsilieka. Jis nurodo kelią per pusiau apskritą muzikos salę į vakarinę rūmų dalį.

Akmens plytelėmis grįstuose koridoriuose jų žingsniai skamba, kaip botago kirčiai. Pulkinko žvilgsnys nukrypsta į išblukusį paveikslą, vaizduojantį revoliucijos sceną su prancūzų trispalve. Atsidaro aukštos durys. Pulkinkas girdi į lydejusio jauno karininko raportą, girdi savo pavardę ir žengia kambarin.

Nuo lango artinasi generolas Koller, štabo šefas prie karinio oro laivyno 3-ios grupės viršininko, ir paduoda jam ranką. Pulkinkas Wachtel klausiamai žvelgia į generolą.

— Dar kartą viskas gerai baigėsi, Wachtel. Jūs turėjote laimę. Arba mes. Pareina nuo to, iš kurio taško žiūrėsime!

Generolas lydi savo svečią prie rašomojo stalo, paėmą nuo jo raštą ir skaito: "Kurfiurstas (oro pajėgų viršininko slapyvardė) — trečiajais oro laivyno grupė... Pagautas anglų slapčiosios žvalgybos radijo pranešimas... Priešo įsakymas alijantų naikintuvams Kanalo bei Vokietijų įlankos srityje: He-111 tipo lėktuvą, vienšiai skrendantį Westfalijos — Rheinland — Brabant — Limburg kryptimi, nušauti... būtinai nušauti!..."

Pulkinkas Wachtel giliai įtraukia orą.

— Iš kur anglai tai žino?

Generolas Koller patraukia pečiais.

— Priešo slaptoji žvalgyba yra labai gerai informuota. Bet šį kartą jai nepavyko, tačiau dabar mes turime būti nepaprastai atsargūs!

Generolas mosteli ranka kėdės link ir jie sėdasi.

— Mes turime veikti!

(Bus daugiau)

SANTARIEČIŲ GYVENIME

ANT ŽARIJŲ PUODO

— Jie gyvena, kaip naktinis sargas, užsnūdęs ant žarijų puodo...

(Kada nors rašys dabartinės "vyresnės kartos" ironiški vaikai).

...išsivežto iš Lietuvos. Jie užmiršo liepsnas, kurias būtų galėję iš atsivežtų žarijų įpūsti tarptautiniai vėjai. Jie tenkinosi įprastine šiluma ten, kur jie sėdėjo, ir apie nieką kitą negalvojo.

(Tiek iš ironiškų vaikų).

Sis pasitenkinimas įprastiniu ir leidžia lietuviškajai visuomenei prarasti kritiškumą savojo kultūrinio gyvenimo reikiams. Šia aplinkybių samplaka pasiūdojami, į kultūrinio gyvenimo priekį praspaudžia didelės energijos... bet mažų sugebėjimų žmonės. (O, jų sugebėjimai save reklamuoti nėra maži).

Visuomenė nė nepastebi, kas pasidare.

Štai, vienas mūsų dailiadirbys, kurio besaikius užsiuolimus moderniam menui net (vaje!) Draugo redakcija kartais palydi abejojimo pareiškimais, pagaminę paskaitą apie "moderniojo meno dekadentiškumą." Negana to: ir įrodė, kad dekadentiškumas vyrauja meno supratime (bent mūsų tarpe), surasdamas dailininkų klubą, kuriame ši paskaita su didele kantrybe išklaušyta ir su, kaip rašo laikraščiai, dideliu entuziazmu diskutuota.

Literatūroje dar gelbstimės Literatūros Lankais, labai gera Naujienų šeštadienio priedo ir kartais Dirvos kritika. Bet dailėje vyrauja toksai nesaikingumas ir nekritiškumas, kad, štai, paprastiesiems mylėtojams (meno ir menininkų) tenka viešai kreiptis į išmintingesnius.

Prieš kurį laiką vienas dienraštis buvo stačiai per kelis numerius priterštas anonimišku paskvilium, nukreiptu prieš Lietuvos Dailės Institutą. Vėliau buvo

kronikoje pasidžiaugta, kad Milwaukee surengtoje Dailės Instituto parodoje paveikslai, pakabinti ant radiatorių, dėl šilumos... susiraitė.

Yra visgi išmanančiųjų kaltę, jeigu mūsų "kritika" šitaip... susiraitusi! Bet šie išmanantieji, atrodo, užsidaro savo privačiuose pasauliuose ir atsisako priimti žmogaus ir piliečio atsakomybę už tai, kas vyksta didesniajame pasaulyje. Galime jau net ir pradėti kalbėti apie kultūringųjų neatsakomingumą.

Ne vien dėl to, kad visuomenė ant žarijų snūduriuoja, bet ir todėl, kad išmanantieji neiškrapštomai iš savo saulėtų darželių, mūsų kultūriname gyvenime veisiasi voverės. Kurios, kaip žinome, pačios riešutus krauna ir pačios savo tarpe juos graužia, nei kiek nesirūpindamos šviesesniu mūsų kultūros rytojumi dinamiškajame šių dienų pasaulyje.

V. K.

• Muzikos popietėje, kuri įvyks kovo 23 d. (sekmadienį) 8:30 val. po pietų Jaunimo Centre Chicagoje, bus pristatyta muzikės Giedrės Gudauskienės kūryba: dainos ir kompozicijos pianinui. Programoje dainas išpildys solistės Stasė Pautlienė ir Vida Valikonytė. Pirmoji sudainuos "Pakelėj", "Smilgos" ir "Aš čia gyva", o antroji — "Rytas", "Piemėnėlis" ir "Oi tu, kregždutė". "Variacijas fortepionui" pagal "Pasvarstyk, ante!" paskambins pianistė Genovaitė Aleksūnaitė, o muziko Antano Nako studijos mokiniai išpildys stilizuotas liaudies dainas fortepionui. Pirmoje popietės dalyje numatyta paskaita "Lietuvių liaudies dainos ir kompozitoriai", kurią skaitys pati muz. G. Gudauskienė.

Ši popietė jau bus trečioji Gyvosios Lietuvybės Mėnesio cikle, kurį praveda Lietuvos Studentų Santara.

• Pirmąją Gyvosios Lietuvybės Mėnesio paskaitą skaitė Julius Šmulkštys tema "Lietuvos aneksija 1940 metais". Paskaita ryškiai nušvietė visas vykusias derybas ir pasitarimus su Sovietų Rusijos valdžia ir plačiai palietė aneksijos politines pasekas. Julius Šmulkštys ruošiasi daktaratui Indianos universitete politiniuose moksluose ir yra parašęs magistro tezę Illinois universitete, kurioje kaip tik nagrinėjo Lietuvos nepriklausomybės praradimo aplinkybes.

• Santaros Garbės Filisterio dr. Henriko Nagio straipsnis apie skulptorių V. Kašubą yra išspausdintas paskutiniame "Lituanus" numeryje. Dr. H. Nagys Chicagoje kovo 30 dieną skaitys paskaitą "Naujoji lietuvių proza", o kovo 29 dienos vakare dalyvaus pirmajame "Poetijos ir Išraiškos šokio" koncerte. Koncerte išraiškos šokio programos dalį išpildys šokėja Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė. Savo poeziją taip pat skaitys poetas Algimantas Mackus ir dar laukiamas sutikimas iš vieno asmens. Chicagočiai paskutinį kovo mėnesio savaitgalį kviečiami rezervuoti šioms išskirtinėms programoms.

• New Yorko Santaros skyrius surėjo savo susirinkimą vasario 28 dieną. Programoje paskaitą apie ideologiją skaitė Leonas Sabaliūnas. Paskaita susilaukė gyvų diskusijų. New Yorko skyrius numato surengti du vakarus Gyvosios Lietuvybės Mėnesio programoje.

• Putinas Mašalaitis pirmininkauja Lietuvos Studentų Sąjungos rytinių pakraščių studijų dienų Renkimo Komisijai. Studijų dienos įvyks balandžio mėn. 26-27 d.d. Philadelphiaje. Į komisiją įeina dar du santariečiai: Rimas Kalvaitis ir Liūtas Mokinaitis.

• Rytas Babickas išrinktas Lietuvos Studentų Sąjungos Clevelando skyriaus vicepirmininku.

• Leonas Sabaliūnas paskirtas Lietuvos Tautinio Sąjūdžio atstovu prie LNT antrų metų konferencijai.

Geriausieji sveikinimai ir linkėjimai

JACK KLUM REALTY CO.

259 East 156 Street

IV 1-2901

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

EUCLID IGNITION COMPANY

1062 East 185th St.

Call IV. 1-2222

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CONCRETE PIPE CO., OF OHIO

OLD MILES ROAD

MO 3-8733

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

FEINER HOMES

18302 Harvard Avenue

SK 2-1477

GREETINGS and BEST WISHES

NEO MOLD COMPANY

INDUSTRIAL SAND BLASTERS

2183 EAST 18th STREET

CH 1-2225

GREETINGS and BEST WISHES

AMALGAMATED ASS'N. OF ST. & E. RY.

Harry Lang — Secretary

740 SUPERIOR AVENUE, W.

Best Wishes to Our Friends and Patrons

FRENCH CUISINE

DUCK ORANGE — LOBSTER AMERICAINE
A VARIETY OF TOURNEDOS — FROG LEGS
SAUTE PROVENCAL — PREPARED BY CHEF ETIENNE

THE WAGON WHEEL

AIR CONDITIONING — AMPLE PARKING

13114 Woodland Ave. For RESERVATIONS Call LO 1-690

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ST. CLAIR BUILDERS & SUPPLY CO.

BUILDERS SUPPLIES—BRICK—CEMENT—LIME

20020 ST. CLAIR AVE.

KE 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES

THE EXCELSIOR VARNISH WORKS INCORPORATED

1228 WEST 74th STREET

AT 1-8600

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

WEST SIDE FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

All Savings Insured Up To

\$10,000

21510 Lorain Rd.

ED 1-6800

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg.

TO 1-0200

GREETINGS and BEST WISHES

GARDNER CARTAGE CO., INC.

MOVERS AND ERECTORS

OF HEAVY MACHINERY, BOILERS, SAFES

GENERAL TRUCKING

2662 EAST 69th STREET

UT 1-3800

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

MONONGAHELA & OHIO COAL COMPANY

1900 Euclid Avenue

CH. 1-5380

Geriausieji linkėjimai mūsų draugams ir rėmėjams

L. J. EFFERTH & ASSOC.

REAL ESTATE

1404 East 9th Street

CH 1-2898

Gydytojas erdvėse (4)

SKRAIDYMO SĄLYGOS IR AVIACIJOS MEDICINA

J. RAMUNIS, Capt. USAF (MC), Flight Surgeon

Vandens garų spaudimas plaučiuose nėra kiek nekinta, nežiūrint kokiame aukštyje žmogus bebūtų (kol tik yra skysto kraujo, jį tuo pat pasipildo iš kraujo, vandeniu iš jo garuojant). Kadangi tu vandens garų spaudimas yra 47 mm gyvsidabrio, tai maždaug nuo 63,000 pėdų aukščio žmogaus plaučiai būtų pilnai užpildyti vandens garais, jei jo kūnas taptų, dėl kurių nors priežasčių, išstatytas tiesioginei tokio žemo atmosferos spaudimo įtakai.

Kylant dar aukščiau, visi žmogaus organizme esantieji skysčiai ima vis smarkiau ir smarkiau virsti garais, ir žmogus ima kaip ir "virti". Ši problema pasireiškia visoje savo pilnumoje pasiekus 80,000 pėdų aukštį. Idomumui galima pastebėti, kad 80,000 pėdų aukštyje atmosferos spaudimas bėra tik 20.8 mm gyvsidabrio.

Flight Surgeon majoras Simons praėjusią vasarą ilgesnį laiką išbuvo apie 100,000 pėdų aukštyje, kur atmosferos spaudimas tėra tik 8.0 mm gyvsidabrio. Didžiausias aukštis, kurį žmogus yra pasiekęs, nors ir tik trumpam laikui (Capt. Kinchenlee ir Capt. Apt; pastarasis žuvo lėktuvo katastrofoje rekordinio skridimo metu), yra 126,000 pėdų ir atmosferos spaudimas šitame aukštyje tėra tik apie 3.1 mm gyvsidabrio...

Žmogus jau buvo susidūręs su tomis sąlygomis, su kuriomis jis susidurs ir skrisdamas beorėje erdvėje. Tas problemas jau pajėgė tinkamai išspręsti pakildamas į tokias aukštynes ir vėl laimingai sugrįždamas į žemę. Belieka tik išspręsti, kaip visa tai išlaikyti ilgesnį laiką, nes išbuvus tokioje, esminiai beveik beorėje erdvėje trumpą laiką, kuris dar daug kuo skiriasi nuo tų sąlygų, kurios susidarys būnant tokioje atmosferoje dienų dienas.

Jau gana ankstyvoje aviacijos plėtojimosi ejoje žmogus susidūrė su visa grupe kitokių problemų, nesutinkamų gyvenant žemėje. Vos tik pradėjęs skraidyti susidūrė su dideliais sunkumais erdvėje orientuotis. Kol jisai skraidė tik balionais ir cepelinais, pagrindinė problema buvo susiorientuoti pasaulio kraštuose. Kompasas, vėliau radio kompasas, tada buvo pakankami instrumentai. Tačiau pradėjęs skraidyti daug judresniais, sunkesniais už orą lėktuvais, žmogus labai rimtai susidūrė su visai nauja problema: kaip nustatyti, kur "viršus", "apačia", "šonas" ir t.t. Čia gal ir reikalinga trumpa įžanga, nes gal ne kiekvienas supras problemos sunkumą jau vien iš pirmo žvilgsnio.

Gyvenant ant žemės šios problemos savaime išsprendžia. Žemės traukiamoji jėga duoda mums tą pagrindą, kuris visas tas problemas išsprendžia be jokių sunkumų. Tačiau kai žmogaus kūnas įgauna tam tikrą greitį, tai to greičio pakilimas ar sumažėjimas dalimi neutralizuoja žemės traukimo jėgą. Greitai važiuojančiai mašinai staiga sustojus, mes gerai žinome, kad žmogaus kūnas kaip ir tampa traukiamas į priekį. Panašiai, tik priešinga linkme, mes pasijaučiame staigiai pradėjus judėti į priekį. Tačiau normaliomis, kasdieninėmis sąlygomis žemės paviršių sutinkami greičiai, palyginus su modernioje aviacijoje sutinkamais greičiais, yra tik nulis. 160 mylių (apie 220 km.) į valandą greitis žemės paviršių yra baisus greitis. Bet daugumas modernių lėktuvų tik kyla ir leidžiasi šitokių greičių!!! Atsiet, jie jau žemėje turi pasiekti tokį greitį, kad iš vis galėtų pakilti į orą. Ir jie tokiu greičiu paliečia žemę, kad...

mi, nes jie kristų žemyn kaip akmuo, jei ore jų greitis kristų žemiau tos ribos.

Daugeliu atvejų, kai tenka skubiai leistis dėl kokių nors sutrikimų, kad išvengtų katastrofos, jie dažnai turi leistis žemyn didesniu už šį minimalų leidimosi greitį (apie 120-160 mylių į valandą)!!!

Kaip tas atrodo besileidžiant iš oro, neįmanoma atpasakoti, tai reikia pačiam pergyventi. Bet iš to galima suprasti, su kokiais sunkumais lakūnams tenka susidurti. Jei tokiu greičiu važiuojant automobiliu įvyktų katastrofa, tai neabejojama, jog nė vienas keleivis neliktų gyvas.

Daugumoje atvejų pilnu greičiu lėktuvui besileidžiant įgulos nariai išliko gyvi, neretai net ir nesužeisti!

Kaip sunku buvo pasiekti tokį saugumo laipsnį, žino kiekvienas, kuriam teko matyti eilinę automobilio katastrofą. Bet aviacijos medicinos tyrinėjimai, pasvešti tyrimai, kokių pagreitėjimą žmogaus kūnas gali pakelti, ir kokių pagelbinių apsaugos priemonių tam reikia, šią problemą iš dalies išsprendė. Žinoma, ir šiandieną mes dar neturime apsaugos priemonių tokiems atvejais, kada lėktuvas krenta žemyn keliariopai didesniu greičiu, kartais siekiančiu net ir garso greitį...

Tačiau greitis tiesia linija ("linear acceleration") nėra sunkiausia problema, surišta su greičiu ir judėjimu ore. Didžiausias, nuolatinės problemos sutinkamos, kada lėktuvas erdvėje didesniu greičiu ima daryti posūkius ar kokį nors kitą judesį. Čia žmo-

gaus pojūčiai jį visiškai apgauna ir suklaidina.

Pirmiausia, didesniu greičiu darant bet kokį posūkį ar bet kokį nukrypimą nuo tiesios linijos, žmogaus kūnas tampa veikiamas išcentrinės jėgos, kuri dažnai būna kelis kartus didesnė už žemės traukiamąją jėgą. Žmogaus kūnas kaip ir "pasunkėja". Modernieji karo lėktuvai labai dažnai viršija 2-G, bet kokius posūkius darydami ("G" yra žemės traukos jėgos vienetą; 1-G yra lygus žemės traukai, 2-G reiškia jėgą, du kartus didesnę už žemės traukiamąją jėgą ir t.t.).

Priklausomai nuo manevro krypties, kraujas keleriopa jėga arba spaudžiamas link galvos, smegenų ir kitų jutimo organų, arba keleriopa jėga nuo jų stumiamas. Juo staigėsnis bus posūkis ar kitoks manevras, ir juo didesnis bus skridimo greitis, tuo daugiau "G" teks lakūnui ir visai lėktuvo įgulai pakelti. Skrendant, pavyzdžiui, palyginti tik "lėtu" lėktuvu, darančiu "tik" 600 mylių į valandą, ir darant posūkį 5,000 pėdų (apie 3 mylias) spinduliu (apie 6 mylias skersmens), — lėktuvo įgulai tiktų pakelti apie 4½ "G"!!!

Ką ir bekalbėti apie modernius kautynių lėktuvus - naikintuvus, kurie šį greitį kartais viršija net 2-3 kartus! Nors žmogaus kūnas gali pakelti tik labai ribotą "G" kiekį, tačiau aviacijos medicina rado priemonių, kaip tą įgimtai menką žmogaus organizmo pajėgumą pakelti. Ir šiandieną yra gyvų žmonių, kurie pakėlė iki 100 "G". Tiesa, tik labai trumpam laikui (skaitoma šimtosiomis ar net tūkstantosiomis sekundėmis), ir tik tam tikromis sąlygomis, imdamesi visų atsargumo priemonių.

(B. d.)

K. Kodatienė

DETROIT

APSILANKYKIME KAZIUKO MUGĖJE

Kovo 23 d. visi Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami apsilankyti skautių skautų ruošimoje Kaziuko mugėje. Mugė Detroito vyks pirmą kartą ir visas skautiškas jaunimas stropiai jai ruošiasi. Berniukai gamina įvairių laivų, lėktuvų modelius ir kt. medžio dirbinius, drožinius, mergaitės siuva lietuviškas lėles, audžia juostas, pašo velykines atvirutes, daro verbas, margina margučius ir t.t., neatsilieka ir skautių mamytės: kepa "Kaziuko širdes", tortus ir kt. skanumynus, tėveliai vos spėja vežioti skautukus į įvairiausių užsiėmimų. Visa Detroito skautiškoji šeima įsijungus į bendrą "skautišką žaidimą".

Mugėje visą dieną veiks kinas, gros lietuviškų plokštelių muzika ir bus daug kitų netikėtumų. Kiekvienas turės progos laimėti gražių dovanų. Skautų tėveliai labai prieinama kaina vaišins visus atsilankiusius mūsų mėgiamiausiais lietuviškais valgiais. Šeiminkės neužmirškite, kad ši diena — šeiminkinių poilsio diena, nevirskite namie pietų, visi valgomie mugėje!

Mugė vyks buv. lietuvių sveikinimo salėje, veiks nuo 11 val. iki 5 p. p. Oficialus mugės atidarymas įvyks po 11 val. pamaldų.

Tikimasi, kad lietuviška visuomenė neliks abejinga, bet įvertins jaunimo gražias pastangas ir gausiai mugėje lankysis. Įėjimas neapmokamas. Kiekvienas atsilankęs bus skautiškosios šeimos mielas, laukiamas svetys. Tad — iki pasimatymo Kaziuko mugėje!

GREETINGS and BEST WISHES

FRANCES P. BOLTON

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CARPENTERS DISTRICT
COUNCIL

CARL J. SCHWARZER, President

GEORGE SHEWRING, Secretary

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

HODELL CHAIN DIVISON.
NATIONAL SCREW &
MFG. COMPANY

MAIN OFFICE AND PLANT
2440 East 75th Street
EN 1-2650

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

ANDREWS MACHINERY
MOVING COMPANY

3815 Lakeside Ave.

Call UT. 1-2531

GREETINGS and BEST WISHES

HICKORY GRILL

— Open Sundays —

PRIVATE DINING AVAILABLE

929 CHESTER AVENUE

MA 1-6397

Best Wishes To Our Friends and Patrons

MEIRING MILLINERY
WE CARRY THE LATEST STYLE HATS
5724 Lorain Ave. ME 1-2773

GREETINGS and BEST WISHES
TO ALL

SMITH'S RESTAURANT

SERVING THE FINEST FOODS

A Modern Cocktail Lounge

Wines - Beer - Liquor

WE HAVE COMPLETELY REDECORATED

222ND AND LAKE SHORE BLVD.
RE 2-9900

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

THE LINDSEY
SANITATION CO.

SANITATION SERVICE
MAINTENANCE SUPPLIES
JANITORIAL EQUIPMENT

"FOR COMPLETE DEPENDABLE SANITATION"

393 East 131st Street

MU. 1-8000

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday
To Our Friends and Patrons

CANADA DRY
GINGER ALE

EX 1-8800

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

THE HUMPHREY CO

EUCLID BEACH PARK

INVESTAVIMAI IR JŲ FONDAI

Rašo teis. V. K. BANELIS

II

Investavimo fondų organizacija yra labai nesudėtinga. Jie organizuojami sekančiu principu: fondai išleidžia savo akcijas ir eiliniai taupytojai bei investoriai tas akcijas perka. Tuo būdu sutelkiamos fonduose didesnės pinigų sumos—nuo keletos iki kelių milijonų dolerių. Už tuos pinigus investavimo fondų vadovybės, gerai visas galimybes apsvačiusios, perka įvairių Amerikos pramonės įmonių akcijas (stocks) krašto biržoje. Tos visos įgytos atskirų pramonės šakų akcijos ir sudaro pavienio investavimo fondo vad. **portfolio**.

Kaip matome, tokio būdu kiekvienas investorių tampa netiesioginiu tų pramonės įmonių savininku.

Investavimo fondų tikslai: Šiuo metu, kada Amerikos ekonomija matomai persigrupuoja ir kas kart įgauna normalų pobūdį, tikslu pažvelgti į investavimo fondų metodą:

- 1) Tinkamas apsaugojimas nuo esančios infliacijos,
- 2) Investavimo fondai moka dividendus,
- 3) Rizikos momentas sumažinamas iki minimumo,
- 4) Investuotą kapitalą galima lengvai atsiimti.

Daugelis Amerikos ekonomistų prieina vieningos nuomonės, kad Amerika pergyvena finansinę infliaciją ir nežiūrint centrinio fed. banko pastangų, jos dar kurį laiką nesustabdys. Uždirbamojo bei taupomojo dolerio perkamoji galia kasmet mažėja veik 4%. Gi 1939 m. \$1 dabar yra vertas tik 49 c.

Investavus santaupas į kalbamų fondus galima ilgesnį laiką spartesniu keliu kapitalą didinti. Investavimai į fondus yra daugiausia skiriami ilgesniam periodui ir pasireiškia cikliniai, ekonominiai svyravimai neturėtų būti savo ateities planavimų stabdis.

Investavimo fondai moka dividendus

Visi pastebime, kad Amerikos pramonės savininkai turi gražų pelną ir dažnai nevienas pagalvojame, kaip būtų naudinga nors dalį to pelno gauti. Tas yra dabar įmanoma investavus į Mutual Funds.

Pramonės įmonių mokamų dividendų lygis priklauso nuo įmonės pelno, tačiau bendrai paėmus, tų dividendų dydis daugumoje būna aukštesnis, negu bankų mokamos palūkanos už laikomus taupmenis. Kadangi investavimo fondai visus taupytojų pinigus investuoja į Amerikos pramonės akcijas, gauna iš įmonių dividendus, tai juos perveda savo investatoriams.

Fondai sumažina investavimo riziką

Paskirų įmonių, bendrovių akcijos svyruoja dėl daugybės įvairių priežasčių. Vienos turi veržlesnę, apdairesnę vadovybę ir yra daugiau pelningesnės, kitos mažiau sėkmingos. Vienos pramonės šakos turi geras ateities perspektyvas, kitos ne. Žodžiu, paprastam taupytojui būtų labai sunku apsispręsti, nesusipažinus su įvairiomis transakcijų galimybėmis, kurios pramonės šakos yra dabar ir bus ateityje pelningos, kurios neš didžiausius pelnus. Tas viskas pereikalaui ilgų metų studijų ir praktiško patyrimo. Gi investavimo fondai ir duoda profesionalinį ekspertų patarnavimą.

Investavimo fondai samdo finansinių reikalų analistus, ekonomistus, kurie studijuoja Amerikos ūkį, krašto ekonomines tendencijas ir paskirų įmonių veiklą. Dažniausia tokie ekspertai turi ilgų metų patirtį Wallstreeto finansiniuose sluoksniuose ir jų daromos išvados yra gerai apsvaistytos. Tuo būdu atpuola pavieniam taupytojui sukli galvą nesuprantamoje srityje. Be to, investavimo fondai savo klientų taupmenas tinkamai paskirsto—diversifikuoja į atskiras industrijos šakas, kaip auto, plieno, naftos, chemijos ir eilę kitų. Tuo pačiu pati rizika padalinama tarp daugybės pramonės šakų ir sumažėja iki minimumo.

Taupmenas galima lengvai atsiimti

Investavimo fondų akcijos turi didelę rinką ir kas dieną jos perkamos. Daugumos investavimo fondų akcijos parduodamos pagal dienos rinkos kursą biržoje, o kvotacijos skelbiamos kas dieną didmiesčių spaudoje, finansų skyriuose.

Investavimo fondų populiarumas

Statistikoje pastebėta, kad paskutinio dešimtmečio laikotarpyje investavimo fondai — Mutual Funds — yra labai paplitę Amerikoje ir Kanadoje smulkių taupytojų bei vidutinių uždarbių žmonėse. Ypač šiuo metu, kada stipriau pasireiškia infliacija ir lietuviai parodo didesnę susidomėjimą tuo investavimo metodu.

Šiuo metu investavimo fondų, turinčių atskiras paskirtis, Amerikoje skaičiuojama virš 200. Ir visi rodo plėtimosi tendencijas. Statistikos duomenys rodo, kad paskutinių metų visų investavimo fondų kapitalas yra toli persižėjęs 10 milijonų dolerių ribą.

Fondų pasirinkimas

Investavimo fondų pasirinkimas yra toks platus, kad atitiktų kiekvieno investavimo užsi-

brėjimus. Visi investavimo fondai yra registruoti Securities and Exchange Commission. Yra daug fondų, kurie savo portfolio įjungia Common ir preferred akcijas ir yra vad. balansuoti; kiti stengiasi investuoti į duoti didesnį pelną, auginti sparčiau kapitalą; dar kiti senesnio amžiaus žmonėms suteikia galimybę praturtintis pensijos dar pridėtinų pajamų. Yra ir investavimo fondų, kurie investuoja į vieną kurią nors industrijos šaką: chemikalus, naftą, aviaciją, atominę energiją ir t.t.

Pasirenkant investavimo fondą reikia sužinoti:

- 1) to fondo sėkmingumą paskutinių metų laikotarpyje,
- 2) peržiūrėti fondo ekspertų asmeninį kvalifikaciją pajėgumą,

AR NEVERTA PASVARSTYTI?

Kartą darydamas svarbius nutarimus Amerikos garsus prezidentas Woodrow WILSON yra išsitaręs, kad "visuomet naudoju ne tik savo protą, bet ir tą, kurį galiu pasiskolinti".

Ta mintis yra labai reikšminga investavimo srityje. Visi pastebime esančią **INFLIACIJĄ** ir mūsų uždirbamų bei taupomų pinigų **pirkimo galios mažėjimą**. Padėtis reikalauja rimtesnio apsvaistymo ir veikimo.

Dauguma finansinių ekspertų prieina nuomonės, kad reikšmingai sutinkamas **INFLIACIJOS** pavojus tik pasirenkant tinkamus investavimus. Paskutiniu dešimtmečiu yra tiek Amerikoje tiek Kanadoje labai paplitęs investavimas į investavimo fondus — **MUTUAL FUNDS**.

MUTUAL FUNDS yra visiems taupytojams prieinami ir įgalina žmones dalyvauti Amerikos galingos industrijos pelnuose. Tuo pačiu rizikos momentas sumažinamas iki minimumo.

Visą informaciją teikiame lietuviškai bei angliskai bei įpareigojimų — Rašykite:

Vardas, Pavardė
Amžius
Adresas
KING MERRITT & CO. INC.
FOREIGN LANGUAGE DEPT.
391 Grand Avenue
ENGLEWOOD, New Jersey

3) nuodugnai apsispręsti už savo pasirinkto fondo pobūdį,
4) pasirinkus sistematinę mokėjimo programą stengtis ją įvykdyti.

Savo ruožtu norėčiau paminėti, kad savo finansinių pajėgumų yra Amerikoje plačiai žinomi Eaton & Howard, Chemical Fund Keystone, Institutional Shares, Mass. Investors Trust, Putnam, Wellington, Founders Mutual Fund, bet ir kiekvienas kitas pagal savo paskirtį geri.

KING MERRITT & CO. INC. yra viena iš didžiausių NYC biržos brokerių įstaigų, kuri specializuojasi investavimo fondų platinimu ne tik Amerikoje, Kanadoje, bet ir Europoje. Tam tikslui yra svetimų kalbų atskiras skyrius, o taip pat ir lietuviškas skyrius. Per tą įstaigą galima gauti informaciją apie visus investavimo fondus, nes atstovaujama virš 200 Mutual Funds.

MIAMI

• Lietuvos Nepriklausomybės 40 metų sukakties minėjimo kalbėtoju Miami ALTo skyrius buvo pasikvietęs Naujienų redaktorių P. Grigaitį. Skyrius neapdairiai elgiasi su visuomenės pinigais. Seniau kalbas Vasario 16-tos proga pasakydavo ten tuo metu viešj svečiai veikėjai iš šiaurės. Dabar pinigai leidžiami ALTo centro ponų pasivažinėjimui po Floridą. Mat, ir čia atsirado vienas kitas tų ponų garbintojas.

• Lietuvos Salės šėrininkams, kuriuos sudaro vietiniai ir šiaurėje gyveną lietuviai, atvyksta čia pavišėti, kovo 8 d. buvo surengtos vaišės. Programą vedė A. Liet. Piliečių Klubo pirmininkas p. Radžius ir sekretorė Elena Verbelienė. Keletas dalyvių pasakė kalbas.

• Vardinių paminėjimas. Buvę clevelandiečiai Dr. S. T. Tamošaitis su ponu surengė svečiui Kaziui Karpiui iš Clevelando kazimierinių paminėjimą, sukvietė keliolika buvusių clevelandiečių ir kitų svečių į savo naują puikų namą, kurin jie įsikraustė pereitą pavasarį. Tarp kitų svečių dalyvavo Dr. Jonas T. Vitkus su ponu, apsigyvenę Pompano Beach, netoli Miami.

Už kelių dienų Vitkai, Karpiai ir Tamošaičiai šventė clevelandiečio Kastanto Gasparaičio vardines.

• Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį St. Peterburgo - Tampa lietuviai paminėjo patriotiškais kalbomis ir dainomis. Clevelandietis Kazys Štaupas, čia apsigyvenęs su savo žmona, pradėjo darbuotis lietuvių tarpe patriotiška kryptimi. Seniau čia savo įtaką į senus lietuvius darė raudonukai.

Vasario 16-tos proga, K. Štaupas pramokino būrelį lietuvių padainuoti atitinkamų dainų.

Buves

GREETINGS and BEST WISHES

STATE-COUNTY MUNICIPAL FOREMAN & LABORERS UNION LOCAL NO. 1099

PHIL MASTERSON Secretary

1651 EAST 24th STREET

CH 1-8138

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People**HUBERT ELECTRIC CO.**

Elektrical Contractors

COMMERCIAL — INDUSTRIAL — RESIDENTIAL

5420 Munford Avenue

Call MI. 1-5891

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons**THE YODER COMPANY**

CLEVELAND, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday**PORTAGE MARKETS**

7040 Wade Park Ave.

ENDicott 1-0144

7018 Superior Ave.

ENDicott 1-2075

8702 Hough Avenue

RAndolph 1-2777

1407 Hayden Avenue

MULberry 1-8550

18245 Euclid Avenue

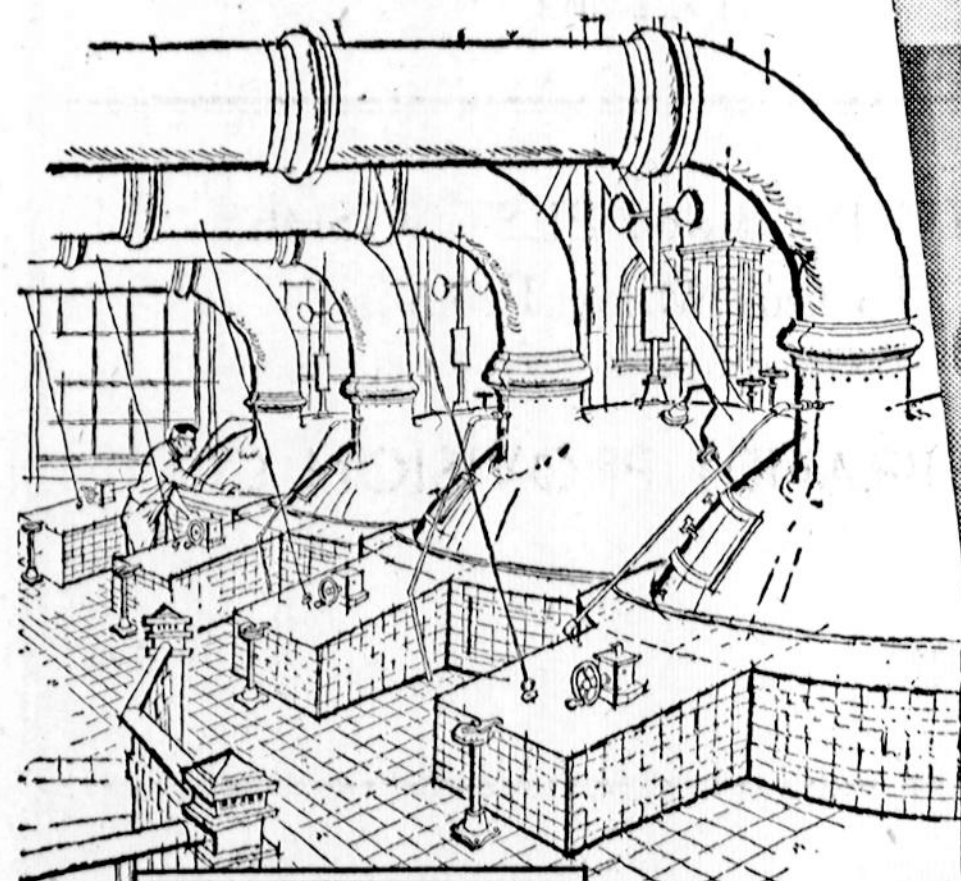
IVanhoe 1-9700

geram skoniui

YRA LABAI GERA PRIEŽASTIS

Stroh's yra Amerikos vienintelis
ugnimi gamintas alus!

Žmonės klausia "Kodėl Stroh's turi tokį puikų skirtingą skonį?" Atsakymas yra lengvas, Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gamintas virš atviros ugnies... vienintelis Amerikos alus gamintas 2000 laips. ugnim. Pamėginkit Stroh's šiandien ir atraskit puikų ugnim gaminto alaus skurtumą.

SKONIS
KITAS ALUS NEPRILYGSTA

Jums patiks

Stroh's
šviesesnis!DABAR UŽ VIETINĖS KAINAS!
The Stroh Brewery Co., Detroit 26, MichiganGREETINGS and BEST WISHES
from**The G. M. McKelvey Company**

FEDERAL, HAZEL AND COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

Clevelande APYLINKES

Tautinės Sąjungos skyriaus naujų susirinkimas

Šaukiamas kovo mėn. 23 d., sekmadienį, 11 val., Dirvos redakcijos patalpose. Labai aktualiais klausimais pranešimą padarys B. Gaidžiūnas. Bus aptarta ir eilė kitų klausimų.

Clevelando skyriaus inžinierių susirinkimas įvyks kovo mėn. 28 d., penktadienį, 8 v. v. p. Malcano namuose — 686 Eddy Rd. Skyriui nepriklausą inžinieriai ir architektai kviečiami taip pat dalyvauti.

A. ir K. Karpiai, beveik mėnesį laiko praleidę Floridoje, grįžo atgal į Clevelandą.

Prof. K. Pakšto paskaita apie emigraciją, kolonizaciją ir tautinį išlikimą įvyks kovo mėn. 23 d. 11:30 val., sekmadienį, liepvių salėje. Rengia Ateities klubas.

BALFO susirinkimas

Kovo mėn. 23 d. 11:30 val. Dirvos patalpose šaukiamas 68-to Balso skyriaus susirinkimas. Prašome kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

Bus naujos valdybos rinkimai.

Viešnia iš Hawaii

Gailestingą seselę Rūta Tamšaitytę viešėjo Clevelande pas savo seserį Dr. Aldoną ir jos vyrą Dr. William Lyon.

Rūta, Clevelande gimusi ir augusi, čia baigė slaugės mokslą, kada jos tėvai išvyko Floridon apsigyventi. 1956 metais su ekskursija lankėsi Europoje, kurį laiką tarnavo ligoninėje Miami mieste. Iš ten su kita savo drauge išskrido į Honolulu, Pacifiko salose, 2,400 mylių atstų nuo

USA vakarinio krašto. Ten įstojo ligoninės tarnybon. Dabar jai pasitaikė proga parodyti Clevelandą. Honolulu ligoninėje širdies smūgiu susirgo viena amerikietė, kuriai reikėjo grįžti Amerikon. Jai reikėjo slaugės-palydovės, ir ta proga teko Rūtai ją čia atlydėti.

Lietuviams evangelikams — liuteronams

pranešama, kad kovo mėn. 23 d., sekmadienį, iš Chicagos atvyksta kun. Neumanas ir laikys pamaldas su šventa vakariene. Pamaldos įvyks St. Johns Lutheran Church — 757 Eddy Rd. Pamaldų pradžia 1 val. p. pietų.

Lietuvių Evangelikų Taryba Clevelande

A. L. T. Clevelando skyriaus aukų rinkėjai daugumas iš Tamstų nerado namuose arba dėl pakeitimo adreso negalėjo aplankyti ir paprašyti aukos. Skyriaus valdyba maloniai prašo tuos, kurie dar neaukojo Lietuvos išlaisvinimo reikalams, savo auką pasiųsti skyr. išdėdinti K. Žiedoniui — 619 E. 115 St., Cleveland 8, Ohio arba bent kuriam valdybos nariui. Taip pat priimamos aukos V. Sako lietuviškoj krautuvėj — 6924 Superior Ave., Dirvoj ir Spaudos Kioske.

Jonas Kazlauskas

kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 3 val. p. pietų, pildo income tax Dirvos redakcijos patalpose.

Geras, dviejų šeimų namas

Po 6 ir 5 k., labai geram stovyje. Du nauji gaso pečiai, naujas AU, 40 galionų vandens šildymo tankas, naujas stogas. Dviejų mašinų garažas. Į pietus nuo St. Clair prie E. 117 St. Eckart Realty 484 E. 200 St. KE 1-1449 KE 1-6422 (23)

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui. Gali naudotis kitais patogumais. HE 1-8056 7510 Lockyer Ave. (24)

D E M E S I O ! GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Persiųnčia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius

į Lietuvą ir visus Rusijos kraštus, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjas nieko neturi primokėti. Galima siųsti iki 44 svarų, jeigu persiųnčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis nustatytas JAV pašto taisyklių.

Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų. Maistą kartu su rūbais siųsti neleidžiama.

Istaiga yra naujai perorganizuota ir klijentų patogumui naujose patalpose.

Gauta urmo kainomis gerų vilnonių medžiagų ir odos. Šios prekės parduodamos siuntėjams savikaina.

Priėmimo valandos kasdien nuo 9:30 iki 6 val. Trečiadieniais nuo 9:30 iki 8 val. Šeštadieniais nuo 9 iki 3 val.

Adresas: 1313 Addison Rd., kampas Superior ir E. 71st St. Tel. UT 1-0806.

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

WILSON and CO. INSURANCE

11800 SHAKER BLVD.
Call WY 1-5800

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

WHEN BUYING OR SELLING A HOUSE

Use our Escrow Service
Protect both parties
in the deal

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
PARSONS AND PARSONS
MAKERS OF WATERPROOF FABRIC COLLARS
AND CUFFS
Main Office and Factory — 413-15 Huron Road
413 HURON ROAD CH 1-7723

To Our Friends and Patrons
BEST WISHES
NORWOOD DRUG, INC.
GERAS RECEPTO ISPILDYMAS YRA SVARBIAUSIA
MŪSŲ PAREIGA.
RECEIPTŲ SPECIALISTAS
6411 Superior Ave. HE 1-1035

GREETINGS and BEST WISHES
SULLIVAN BROTHERS
PLUMBING AND HEATING
ELECTRICAL SEWER CLEANING
14002 Glenside UL 1-4466

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends
L. GOTTLIEB
CONTAINERS and RE-CONDITIONERS
8105 PREBLE AVENUE VU 3-0075

Geriausio sveikinimai draugams ir rėmėjams
JOHN KNIFIC REALTOR
REAL ESTATE
JOHN & RUDOLF. ALL KINDS OF INSURANCE
820 East 185th St. IV 1-7540

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday
JOHN L. MIHELICH
Attorney
And Member of Civil Service Commission
MA 1-2013

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends
HILDEBRANDT PROVISION CO.
3619 WALTON ME 1-3700

GREETINGS and BEST WISHES
**THE LAKESIDE STEEL IMPROVEMENT
COMPANY**
5418 LAKESIDE AVENUE HEnderson 1-9100

D E M E S I O !
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO.
900 LITERARY ROAD, CLEVELAND 13, OHIO
TEL. Tower 1-1461
Siunčia į Lietuvą ir į Rusiją — drabužiams medžiagą, odas, avalynę, maistą ir kita.
GREITAS ISSIUNTIMAS IR PRISTATYMAS GARANTUOTAS.
Siuntinių persiuntimo išlaidos, įskaitant ir muitą, apmokamos čia pas mus, vietoje.
Žmonės, gyveną už Clevelando ribų, gali siųsti mums savo siuntinius daiktus paštu, pridėję daiktų sąrašą ir adresą, kam siuntinys turi būti pasiųstas. O mes, paruošę siuntinį, išsiunčiame jį adresatui.
Pastaba: Idant negaišti miesto krautuvėse renkant ir perkant tekstilės medžiagas ar odas siuntiniams, siuntėjai gali rasti ir pasiūlyti gerų, ypač ciliutėms ir apsiaustams tinkamų tekstilės medžiagų ir odų mūsų įstaigoje ir dargi žemesnėmis kainomis negu kur kitur.
Lietuviams — lietuviškas patarnavimas.
Darbo valandos:
Esdien 9-9 val.; šeštadieniais 9-7 val.;
sekmadieniais užmiesty gyvenantiems 1-5 val.

BEST WISHES
**IDEAL BUILDERS SUPPLY AND
FUEL COMPANY**
4720 BROOKPARK SH 1-1600

I. J. SAMAS JEWELER
Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.
7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY
Sav. O'Bell-Obelenis
6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525
Antroji mūsų krautuvė yra
1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551
Čia Jūs gausite įvairiausių vynų, alų ir geriausių mėsos produktus.
Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

LIETUVIŲ KLUBAS
6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143
Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.
Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.
Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

WM. DEBBS PAINTING CO.
WM. DEBESIS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS
609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: Main 1-1778. REZIDENCIA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
25 metal simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

TRUCK DRIVERS UNION LOCAL NO. 407

WILLIAM J. WELCH, SEC'Y-TREAS.

2070 East 22nd Street

GERESNIŲ Namų Statytojai
pasirenka **MONCRIEF**
ŠILDYMA ir ORO VENTILIACIJA
THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

Šaukite Mr. NORBUTAS
406 Citizens Bldg.

Kviečiu jus įrodyti, ką jūs patys galite ...
**PASLEPTAS GIRDEJIMO
PRIETAISAS**
kaip niekad su

Beltone HEARING GLASSES

- Galite girdėti su ABIEM ausim.
- Jokio guziko ausyje. Jokio šniūro.
- Jokių specialių prijungimų už ausies.
- Duoda high fidelity girdėjimą.
- Stipri hearing aid paslėpta akinioose.
- Beveik nematoma triūbele nuneša garso į ausį.
- Nieko paslėpta plaukuose ar rūbuose.

Duodame KNYGA NEMOKAMAI supažindina su visais atbūdingais naujais patogumais geresniam girdėjimui ir to aparo paslėpimo, neįmanomo iki dabar. Užsikit, pasiūkite, ar raskitė šiandien.

Atsiskaitė man nemokamai knygelę apie Beltone Hearing Glasses.
Pavardė
Adresas:

MAin 1-5252
850 Euclid Avenue

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIŪNAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Nepriklausomos Lietuvos prekyba

DR. S. STANKUS

Bendros pastabos

Nepriklausomoje Lietuvoje prekyba buvo privatinės iniciatyvos sritis. Individualinių verslininkų kapitalistų kaip ir nebuvo, dažniausia jie buvo smulkūs pirkliai, detalinės prekybos įmonių savininkai. Tuo tarpu akcinės bendrovės ir kooperatyvai bei jų sąjungos vis augo ir daugumoje apėmė stambiają ir užsienio prekybą.

Privatinės iniciatyvos ir kapitalo Lietuvoje trūko. Todėl ūkinės veiklos skatinimo sumetimais į ūkį ėjo ir valstybės privatinio verslininko pagrindais. Valstybės įtaka ir parama privatiniam ūkiui reikšmės: nuosavų įmonių steigimu, paskolų teikimu, privatinės formos įmonių organizavimu ir steigimu. Valstybė organizavo ir steigė akcines bendroves ir perėmė privatinio ūkio neįpirktas akcijas. Tuo būdu, stambiųjų akcinių bankų ir didžiųjų prekybos ir pramonės akcinių bendrovių akcijų dalis buvo valstybės išdo nuosavybė.

Turėta ir užsienio kapitalo. 1937 m. gale užsienio kapitalas akcinėse bendrovėse siekė 51-972,200 litų, tame skaičiuje: Belgija 18,230,700, Vokietija 12,060,300, Olandija 5,488,000, Didžioji Britanija 4,681,700, J. A. Valstybės 2,701,400.

Prekybos, pramonės ir Amatų Rūmai Lietuvoje turėjo labai svarbias funkcijas — kelti bei tobulinti pirklų, pramonininkų ir amatininkų verslus, tinkamai juos panaudoti vispusiškai taautos gerovei, organizuoti atstovauti savo interesus ir reikšti ūkio klausimais ekspertiską nuomonę valdžios įstaigoms.

Veiklai finansuoti lešas sudėdavo patys rūmų nariai. Įstatymas buvo suteikęs rūmams galia vesti prekybos registrą, kurio duomenys apie prekybos firmas buvo skelbiami Vyr. žinių II dalyje. Rūmai buvo įsikūrę nuosavuose, tik ką moderniai įrengtuose namuose, Kaune.

Prekybos priežiūra

Normaliu laiku Lietuvoje nebuvo specialios prekybos įmonių priežiūros. Apskritai, jos turėjo laikytis bendrųjų įstatymų reikalavimų švaros, sveikatos, sąskaitų, įsteigimo tvarkos, gaisro pavojaus apsaugos ir kt. atžvilgiais.

Prekybos įmonei įsteigti specialaus leidimo nereikėjo. Tam tikslui reikėjo mokesčių inspekcijoje įsigyti atitinkamos rūšies patentą. Mokesčio dydis priklausė nuo įmonės dydžio, verslo rūšies ir vietos. Žiūrint mokesčio dydžio, buvo 5 patentų rūšys prekybos įmonėms ir 8 pramonės įmonėms.

Akcinėms bendrovėms steigti bei imtis tam tikroje srityje veiklos buvo reikalaujama valstybės pritarimo. Pramonės įmonėms statyti bei įrengti buvo reikalingas specialus leidimas, nustatęs techniškas įrengimo sąlygas. Kooperatyvai tvarkėsi pagal specialų įstatymą.

Kainų tvarkymo įstaiga nustatė prekių ir patarnavimų kainas ir prižiūrėjo jų vykdymą, taip pat nustatė standartus prekių gamyboje. Nors kitokių funkcijų ši įstaiga neturėjo, tačiau savo kainų politika ji labai daug teigiamo yra įnešusi į Lietuvos ūkį.

Prekybos įmonės

1938 m. Lietuvoje buvo 25,514 įmonių, išpirkusių patentus verslo prekyba. Iš to skaičiaus 18,480 buvo prekybos įmonės, likusios 7,034 — patarnavimo įmonės: vaistinės, kino teatrai, kreditų įstaigos, viešbučiai, restoranai, alinės, laikraščių kioskai.

1937 m. gale buvo 144 akcinės su 153,034,000 litų akcinio kapitalo, kurių balansai siekė 524,483,000 litų, neskaitant Lietuvos Banko ir Žemės Banko. Tuo pačiu metu vartotojų bendrovių, kooperatyvų, buvo 180 su 378 parduotuvėmis.

Kooperatyvų apyvartos smarkiai augo. Pvz., prekių apyvarta 1930 m. 52,255,000 litų, ir 1940 m. jau 114,285,000 litų. Kooperacija Lietuvoje nuolat stiprėjo, nes buvo gyventojų palaikoma ir valstybės remiama. Kooperatyvai turėjo mokesčių atžvilgiu tam tikrą lengvatą. Stambiosios įmonės — akc. b-vės ir kooperatyvai kūrė Lietuvoje modernios prekybos įmonių tinklą su naujaisiais įrengimais: statė sandėlius, šaldytuvus, perdirbimo įmones, rūpinosi prityrusių specialistų paruošimu ir krašto gerovės pakilimu.

Prekybos įmonių tinklas krašte buvo pakankamas, tik reikėjo jį vis dar modernizuoti. Miestuose galima buvo rasti aukštos ko-

kybės prekių — užsieninių ir vidaus gamybos. Urmo sandėliai gerai funkcionavo.

1940 m. Lietuvą svetimiesiems okupavus ir pradėjus plėsti, patirta, kad krašto prekių sandėliai buvo pilni aukštos kokybės prekių.

Valstybės politika prekybos įmonių atžvilgiu buvo nuosaiki ir racionali. Prekybos tinklą siekta organizuoti prekių rūšies pagrindu. Tiek vidaus tiek užsienio prekybos reikalams buvo organizuojamos akcinės bendrovės arba kooperatyvų centrai, kurių uždavinys buvo reikauti tik tam tikromis prekėmis. Taip, "Maistas" buvo skirtas gyvuliams ir mėsos produktams, "Pienocentras" — pieno produktams ir kiaušiniams, "Sodyba" — vaisiams ir uogoms, "Linai" su "Linu Pluoštu" ir "Lietuvos Linų Eksportas" — linams, "Lietūkis" — jautams, sėkloms, žemės ūkio mašinoms, traktoriams ir apskritai ūkininkams reikalingoms prekėms.

Tekstilės, metalų, tabako ir daugelis kitų prekių buvo individualinių pirklų ir bendrovių rankose. Vienintelė preke — spiritu ir jo gaminiais prekiauti — buvo valstybės monopolis. Tačiau žalio spirito gamyba buvo privatinėse rankose.

Valstybė vėl rūpinosi paruošti kvalifikuota prekybos įmonių personalą. Tam reikalui Lietuvoje veikė žemesniųjų, vidurinių ir aukštųjų prekybos mokyklų tinklas.

Iš gyvųjų tarpo išsiskyrus

IGNUI KUMPIKEVIČIUI,

dukterims ir žentams — Kalvaičiams ir Jokuboniams reikiame gilią užuojautą

Dr. Steponas ir Ona Biežiai

Gilaus liūdesio valandoje, tėveliui mirus,

GYD. JUOZUI MASILIONIUI

IR

GYD. VIKTORIJAI MASILIONYTEI-MIKNIENEI

bei jų šeimoms reikiame nuoširdžią užuojautą

L. A. Gailiūšiai

Mielam kolegai

JUOZUI GAŠKAI su šeima,

jo mylimai motinai mirus, gilią užuojautą reiškia

Lietuvių Teisinių
Clevelando Skyrius

Skrendantis jėepas — tai naujusias JA armijos helikopteri, kuris pavaduoja ir jėepą ir helikopterį.

"REVIZIONIZMO" SIAUBAS juodu debesiu temdė LKP suvažiavimą Vilniuje

(Atkelta iš 1 psl.)

tendencijoms pasiduoda kartais ir atskiri komunistai. Grožinės literatūros vadovybė (dr. Torau) kartais taikstosi su revizionistinėmis tendencijomis. Grožinės literatūros leidykla, atlikusi vertingą darbą leidžiant praeities rašytojų kūrinius, ne visada laikėsi griežto ir nuoseklaus atrankos bei vertinimo principo, ne visada juos rimtai paruošdavo, ne visada juos aprūpindavo rimtais moksliniais paaiškinimais bei komentarais, marksistiškai vertinančiais to ar kito rašytojo palikimą, jo idėjinę reikšmę. Pavyzdžiui, straipsnyje apie Vaižgantą, įdėtame pirmame Vaižganto raštų tome, mėginama "supažanginti" Vaižganto politinę veiklą. Mes vertiname Vaižgantą kaip rašytoją, palikusį eilę įspūdingų lietuviško gyvenimo vaizdų. Tačiau mes negalime užmiršti, jog kaip politinis veikėjas jis buvo reakcionierius.

"Revizionistinės tendencijos vertinant kultūrinį palikimą pasireiškia Vilniaus uiversitete, lietuvių literatūros katedros kai kurių dėstytojų tarpe. Katedros vedėja Lukšienė buvo teisingai kritikuota spaudoje už tai, kad savo knygoje apie J. Biliūną sumenkino jo apsakymų proletarinę tematiką ir iš esmės nuslydo į buržuazinę Biliūno kūrybos vertinimo koncepciją. Katedroje yra daug jaunų dėstytojų, kurių idėjiniam augimui reikalinga didelė parama. Čia kaip tik ir turėtų padėti gili, principinė ir konkreti kritika. Tačiau rektoratas (dr. Bulavas), užuot vystęs tokią kritiką katedroje, stengiasi užtrinti ideologines klaidas, kurias daro kai kurie katedros dėstytojai, iš viso ideologiniame darbe taikstėsi su revizionistinėmis tendencijomis".

"LKP CK prieš penkerius metus iškėlė literatūros mokslo darbuotojams konkretų uždavinį paspartinti Kudirkos literatūrinio palikimo įvertinimą. Tas uždavinys iki šiol dar neišspręstas".

Kodėl per penkerius metus niekad neišdrįso įvertinti Kudirkos raštų? Greičiausia todėl, kad jie visi užsikrėtę "revizionizmo" liga, ir jiems ranka nebejudė rašyti apie Kudirką taip, kaip Sniečkui reikia. Tokį įtarimą patvirtina A. Venclova, rašytojų draugijos pirmininkas, irgi kalbėjęs tame pačiame suvažiavime. Užsiminę apie literatūros kritikus, jis priekaištavo, kad

"...jie nepastebi tokių stambių darbų, kaip "Lietuvių literatūros istorijos" I tomas, arba "Tarybinės lietuvių literatūros apybraiža". Naujai išleistas mūsų praeities rašytojų raštų rinkinys jie dažniausiai sutinka perdetais laipsniais, o ne kruopščiai ir giliai analize, kuri atskleistų ir rašytojo kūrybos pažangiuosius ir reakcinguosius momentus. Vis dar gilaus, teisingo įvertinimo laukia prieštaringa V. Kudirkos kūryba. Reikia manyti, kad jį jo kūrybos gilesnį nagrinėjimą mūsų kritika įsitrauks šiais metais, kada nuo rašytojo gimimo sukanka 100 metų".

Daug pasako apie Lietuvos

menininkų nusiteikimus ir šie A. Venclovos žodžiai:

"...būtų neteisinga ir nekomunistiškai užmerkti akis į kai kurias mūsų literatūros neigiamas ir nesėkmes, kurios atsirado, paskiriems mūsų šeimos nariams vis dėlto susvyravus, pasidavus nesveikoms nuotaikoms. Mūsų pastarojo meno poezijoje, ypač kai kurių jaunųjų daugybei eilėraščiuose (pvz., "Jaunųjų almanacho" IX knygoje) galima pastebėti tam tikrą nukrypimą, į smulkias nereikšmingas temas, į menkus, lėkštus jausmius. Buvo paskirų mėginimų tarybinę tikrovę pavaizduoti iškraipytai, tik juodomis, degutinėmis spalvomis, pvz., A. Markevičiaus apsakymas "Padaigos mirtis" ("Pergalės" žurnalo 1957 m. 1 nr.). Librete "Sukilėlių" operai buvo revizuota aplamai teisinga "Sukilėlių" romano istorinė koncepcija ir duotas iškraipytas 1863 m. sukilimo paveikslas, pateikiant iš tikrųjų buržuazinę nacionalistinę sukilimo koncepciją. Ši nesėkmė aiškintina tuo, kad libreto autoriai nesugebėjo atspirti kai kuriems žalingoms revizionistinėms nuotaikoms, o Kultūros ministerija laiku neatkreipė į tai rimto dėmesio, ir opera su nepavykusiu libreto buvo ruošiamą statyti scenoje.

Red. past.: Yra žinių, kad opera visiems rengėjams, gal ir ministerijos atstovams, patiko, bet tik Maskvos atstovui atvykus į bene jau generalinę repeticiją iš karto tapo aišku, kad rodomas lietuvių sukilimas prieš rusus, ir opera buvo įsakyta tuojau išimti iš repertoaro.

Toliau A. Venclova vėl piktinasi:

"...pasidavus revizionizmo nuotaikoms, buvo parašyti apolitiški bedandiai kai kurie pasakymai knygoje "Tarybų Lietuvos rašytojai", už kurios ydingą paruošimą rimta atsakomybė tenka Rašytojų sąjungai ir Grožinės literatūros leidyklai. Pastangos revizuoti marksistinius mūsų literatūros principus... orientuojant mūsų literatūrą ne revoliucinių, o iš tikrųjų reakcinių tradicijų linkme pasireiškė V. Kubiliaus straipsnyje apie B. Sruogos kūrybą ("Pergalė", 1957 m. Nr. 12). Rašytojų sąjunga pati pastebėjo šį revizionizmo recidyvą ir tuojau davė jam atkirtį. Deja, ji laiku nepastebėjo V. Zaborskaitės mėginimų iš Vaižganto... daryti revoliucionierių... nedavė laiku M. Lukšienės knygos apie J. Biliūną teisingo įvertinimo".

"Leidžiant mūsų literatūros klasikus, kai kas nori revizuoti aiškų marksistinį teiginį kad kiekvienoje buržuazinėje nacijoje esama dviejų kultūrų — pažangio... ir reakcinės... Tuo būdu su trūkumais išleistas B. Sruogos Raštų VI tomas, Vaižganto raštų II tomas, V. Krėvės "Dainavos šalies padavimai". Taip pat kartais buržuazinių laikų ne pirmajai reikšmės veikalai, savo metu išreiškę toli gražu ne pažangiasias tendencijas, dabar jų autorių mėginami pertaisyti, neva supažanginti, ir išleidžiami be jokių komentarų, paaiškinimų, kartais netgi nepažymint, kada jie buvo pirmą kartą spausdinti. Taip atsitiko su B. Buivydaite "Auksiniu bateliu", J. Grušo "Karjeristais", J. Paukštelio "Pirmaisiais metais"... Leidykla, Rašytojų sąjunga ir Lietuvių kalbos ir literatūros institutas turės giliau apsvaistinti mūsų praeities rašytojų knygų redagavimo ir leidimo principus".

Taigi, nacionalizmas ir "revizionizmas", pasirodo, bešvilpias pro visus plyšius... Du Antanai (Sniečkus ir Venclova) lako aplink šnypščiantį katilą su pačiais didžiaisiais cenzūros raktais ir skuba vėl užveržti atsilaivavusius sraigtus.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

NORTH AMERICAN BANK CO.

Narys The FEDERAL DEPOSIT
INSURANCE CORPORATION

TAUPYMO SASKAITOS — ČEKIŲ SASKAITOS
VISOS TAUPYMO SASKAITOS APDRAUSTOS
\$10.000

2½% MOKAMA UŽ INDELIUS

6131 ST. CLAIR AVENUE

HE 1-6063

15619 WATERLOO ROAD

IV 1-2400

3496 EAST 93rd STREET

BR 1-6666

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored Cars
with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's Leading
Physicians and Surgeons

Endicott 1-0770

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

JIM CONNELL CHEVROLET, INC.

THE FINEST EVER BUILT

SEE THE NEW 1958 CHEVROLET

14481 Euclid Ave.

UL 1-3300

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

DAIRYMEN ICE CREAM COMPANY

3068 WEST 106th ST.

OR 1-2300